

พุดติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

การค้นคว้าอิสระ

ของ

สุพจน์ ขวัญตา

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**

พฤศจิกายน 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**PEOPLE'S BEHAVIORS TOWARDS THE ELECTION OF MAYOR
AND ASSEMBLY IN HURFAI SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE
ORGANIZATION, KANDONG DISTRICT, BURIRAM PROVINCE**

Supot Kwanta

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration Program in Public Administration**

November 2012

Copyright of Buriram Rajabhat University

ชื่อเรื่อง	พฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์		
ผู้วิจัย	สุพจน์ ขวัญตา		
ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	รองศาสตราจารย์ประจักษ์ คณะวัน		ที่ปรึกษาหลัก
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย ปะติคังโ		ที่ปรึกษาร่วม
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2555

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 3 ด้าน คือ ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง ด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5 % และความคลาดเคลื่อน ± 5 % ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่างๆ ตามสัดส่วนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8901 สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่า ได้ดังนี้ ด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง และด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ตามลำดับ
2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ต้องการให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลควรเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละ และทำประโยชน์แก่ส่วนรวม รองลงมาคือ ต้องการให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ไม่มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง และต้องการให้ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งปฏิบัติตามนโยบายที่ให้ไว้กับประชาชน ตามลำดับ

TITLE People's Behavior towards the Election of Mayor and Assembly in Hurfai Subdistrict Administrative Organization, Kandong District, Buriram Province

AUTHOR Supot Kwanta

INDEPENDENT STUDY ADVISORS

Associate Professor Prajan Kanawan Major Advisor

Assistant Professor Dr. Sommai Patitungkho Co- Advisor

DEGREE Master of Public Administration **MAJOR** Public Administration

SCHOOL Buriram Rajabhat University **YEAR** 2012

ABSTRACT

The objective of this research was to study the people's behavior towards the election of mayor and assembly in Hurfai Subdistrict Administrative Organization, Kandong District, Buriram Province in 3 aspects, namely electing motivation, pre-election behavior, and making decision in election. The samples were 375 people, selected by consulting the Table of Taro Yamane with the confidence value at 95.5% and the error at $\pm 5\%$, and simple random sampling, respectively. The instrument used for collecting the data was a 3-part questionnaire, including checklist, 5-rating scale, and open-ended form with the reliability at 0.8901. The statistics used to analyze the data were percentage, mean and standard deviation. The results were as follows:

1. The people's behavior towards the election of mayor and assembly in Hurfai Subdistrict Administrative Organization, Kandong District, Buriram Province as a whole was at a moderate level. When considering at each aspect, it was found that pre-election behavior was at a moderate level while the rest aspects were at high levels. The rankings from the highest to the lowest mean scores were: decision making in election, electing motivation, and pre-election behavior, respectively.
2. The addition opinions and suggestions with the highest percentages were that the mayor and assembly should have knowledge, be honest, dedicate and devote for public, followed by the election should be fair and transparent, have no vote buying, and the selected candidate should follow the promised policies from the election campaign, respectively.

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงมาได้ด้วยดี โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประจัน คะเนวัน ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย ปะติตั้งใจ ที่ปรึกษาร่วมการค้นคว้าอิสระที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่เอื้ออำนวยและประสานงานในการจัดทำการค้นคว้าอิสระเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือ ดร.ผดุงชาติ ยังดี คณบดีคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวมินทร์ ประชานันท์ รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ดร.กระพั่น ศรีงาน รองคณบดีฝ่ายวิจัย และพัฒนา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ และแก้ไขเครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคงพลอง ที่ให้ความกรุณาในการทดลองเครื่องมือ และขอขอบคุณนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย กำนัน และผู้ใหญ่บ้านตำบลหัวฝายทุกหมู่บ้าน ที่ให้ความกรุณาช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่ออารีย์ ขวัญตา บิดา คุณแม่จำปี ขวัญตา มารดา ที่คอยเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา และขอขอบคุณ คุณครูกานต์พิชชา ขวัญตา ภรรยา บุตร และญาติพี่น้องทุกคน ที่เป็นกำลังใจและให้การช่วยเหลือ สนับสนุนในการศึกษาและการทำงานวิจัยโดยตลอด

ประ โยชน์และคุณคำอันพิ่ง ได้จากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ แด่บิดา มารดา บูรพาจารย์ คณาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนให้เกิดสติปัญญา ความรู้และวิชาชีพ ตลอดจนถึงนำคุณธรรมในการดำเนินชีวิตแก่ผู้วิจัย

สุพจน์ ขวัญตา

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ.....	1
ความหมายและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์ตัดสินใจ	12
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการเลือกตั้ง.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	23
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น.....	29
การปกครองท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล.....	35
บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	66
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	66
วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
สรุปผลการวิจัย.....	67
อภิปรายผล.....	68
ข้อเสนอแนะ.....	70
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	70
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	70
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก.....	76
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย..	77
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองแบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	81
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	83
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	85
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	92
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	94

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน.....	51
4.1 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	56
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชน ในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน.....	58
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชน ในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง โดยภาพรวม และรายข้อ.....	59
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชน ในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยภาพรวมและรายข้อ.....	61
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชน ในการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยภาพรวมและรายข้อ.....	63
4.6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....	65

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเลือกตั้งเป็นเงื่อนไขสำคัญประการหนึ่งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์ของประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศในอันที่จะมอบความไว้วางใจให้ตัวแทนของปวงชนไปใช้อำนาจแทนตน การออกเสียงเลือกตั้งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์โดยเฉพาะสังคมประชาธิปไตย อันจะเห็นได้ชัดจากบัญญัติ ข้อ 21(1) แห่งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน พอสรุปใจความได้ดังนี้ว่า “เจตจำนงของประชาชนย่อมเป็นมูลฐานแห่งอำนาจรัฐบาลผู้ปกครองเจตจำนงดังกล่าวต้องแสดงออกโดยการเลือกตั้งอันสุจริตซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งคราวตามกำหนดเวลา ด้วยการลงคะแนนเสียงของชายหญิง โดยถือหลักคนละหนึ่งเสียงเท่ากันและกระทำการลับด้วยวิธีอื่นใด ที่จะรับประกันในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้เป็นไปโดยเสรี” (กระมล ทองธรรมชาติ. 2525 : 201 ; อ้างถึงใน ดวงกมล เกียรติกวีวงศ์. 2551 : 2)

การเลือกตั้งเป็นประเด็นสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของระบบการปกครอง ถ้าประชาชนจะปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตยแล้ว การเลือกตั้งต้องโดยวิธีการใช้สิทธิออกเสียงเท่านั้น ประชาชนในท้องถิ่นถ้าประสงค์จะเข้าไปมีบทบาทในการปกครองตนเองยังทำได้ ในลักษณะการเสนอตัวเข้าสมัครรับเลือกตั้งได้อีกด้วย (เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง และวิไลวัฒน์ กฤษณะภูติ. 2527 : ไม่มีเลขหน้า ; อ้างถึงใน พนมศักดิ์ ปฏิมาประกรณ์. 2551 : 1)

การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นเป็นกระบวนการทางการเมืองระดับท้องถิ่นที่สำคัญอย่างยิ่งในหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นการเลือกโดยตรงจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อให้เป็นตัวแทนของคนเข้าไปบริหารหรือทำหน้าที่นิติบัญญัติในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การบริหารงบประมาณ การอนุมัติแผนงาน โครงการพัฒนาต่าง ๆ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การส่งเสริมอาชีพ การรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น ดังนั้น ถ้าได้ตัวแทนที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม ก็จะส่งผลให้ได้รับการบริการที่เสมอภาคเท่าเทียมกัน การพัฒนาเป็นไปอย่างเหมาะสมในทางตรงกันข้าม ถ้าได้ตัวแทนที่ไม่ดีขาดคุณธรรม

จริยธรรม อาจส่งผลให้การบริหารงานมีการทุจริตคอร์รัปชันให้บริการไม่เสมอภาคและการพัฒนาไม่ทั่วถึง

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 กำหนดให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นครั้งแรก โดยดำเนินการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในคราวเดียวกัน การเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง เป็นการบ่งบอกถึงการกระจายอำนาจให้ประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลได้ปกครองตนเอง โดยเลือกบุคคลในองค์การบริหารส่วนตำบลของตนเองเข้ามาเป็นผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ถือเป็น การปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับล่างสุดที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เป็นการจำลองรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติมาให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ฝึกฝนและเรียนรู้

องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้รับการจัดตั้ง เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2542 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนพิเศษ 82 ง. ลงวันที่ 15 ตุลาคม 2542 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 ธันวาคม 2542 เป็นต้นมา และได้จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายก องค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงจากประชาชนเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2547 แต่เนื่องจากมีการร้องคัดค้านการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย คณะกรรมการเลือกตั้ง ในการประชุมคณะกรรมการเลือกตั้ง ครั้งที่ 61/2547 ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2547 จึงมีมติ ให้จัดการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝายใหม่ ในวันที่ 25 กรกฎาคม 2547 และได้ประกาศผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2548 ทำให้การดำรงตำแหน่งและการสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน ตำบลหัวฝายและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย เกิดขึ้นไม่พร้อมกัน จากข้อมูลการเลือกตั้ง สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2551 พบว่า มีประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 5,113 คน มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 3,569 คน คิดเป็นร้อยละ 69.53 และ การเลือกตั้งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2551 มีประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 5,110 คน มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง จำนวน 3,297 คน คิดเป็นร้อยละ 64.52 (องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย. 2553 : 14-24) ในการเลือกตั้งแต่ละครั้งที่ผ่านมา

ประชาชนให้ความสนใจในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นจำนวนมาก มีการ โฆษณา ประชาสัมพันธ์กันอย่างกว้างขวางทั้งจากหน่วยงานภาครัฐและตัวผู้สมัครเอง ประชาชนในพื้นที่ ก็มีการรวมตัวกันหรือจับกลุ่มพูดคุยกันเกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นประจำ ผู้ที่ลงสมัครรับเลือกตั้งหลายคนต่างเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในชุมชน เป็นผู้ติดตามนักการเมืองระดับชาติ เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้ที่มีฐานะดีมีหน้ามีตาในสังคม จึงมีการแข่งขันกันสูง และที่เป็นปัญหาสำคัญ คือ มีการซื้อสิทธิขายเสียงกันอย่างกว้างขวาง

จากสภาพปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย และเป็นผู้อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลหัวฝาย จึงมีความสนใจว่า ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่ตำบลหัวฝาย มีพฤติกรรมอย่างไรเกี่ยวกับการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้งนี้ มีความมุ่งหวังว่า ผลการศึกษาจะเป็นข้อมูลสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝายในการที่จะส่งเสริมและพัฒนาทางด้านการเลือกตั้ง ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ และร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อให้การบริหารงานและดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพเจริญก้าวหน้า บรรลุตามวัตถุประสงค์อันจะเป็นประโยชน์แก่ชุมชน และประชาชนมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เป็นสารสนเทศขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝายในการที่จะส่งเสริมและพัฒนาทางด้านการเลือกตั้ง การปกครองท้องถิ่นให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ และร่วมแก้ไขปัญหา เพื่อให้การบริหารงานและดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพเจริญก้าวหน้า บรรลุตามวัตถุประสงค์อันจะเป็นประโยชน์แก่ชุมชนและประชาชน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 3 ด้าน โดยบูรณาการจากแนวคิดของ พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว และสุจิต บุญบงการ (2522 : ไม่มีเลขหน้า; อ้างถึงในจิตติ คุ่มครอง. 2545 : 2) คือ ด้านมูลเหตุของใจในการเลือกตั้ง ด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 11 หมู่บ้าน จำนวน 5,294 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 3 กรกฎาคม 2554) (อำเภอแคนดง. 2554 : ไม่มีเลขหน้า)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5 % และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (Taro Yamane ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 146) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ พฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อให้เข้าใจความหมายศัพท์ต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการวิจัย จึงให้นิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. พฤติกรรม หมายถึง การปฏิบัติหรือการกระทำการเลือกแนวทางหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตนเองและผู้อื่น

2. พฤติกรรมในการเลือกตั้ง หมายถึง การปฏิบัติหรือการกระทำที่แสดงออกมาในลักษณะต่าง ๆ ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 3 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง หมายถึง สาเหตุที่ชักจูงหรือกระตุ้นให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อันอาจเกิดขึ้นจากการได้รับเงินจากผู้สมัครเป็นเหตุจูงใจ คำมั่นสัญญาของผู้สมัครที่ใช้ในการหาเสียง นโยบายของผู้สมัครผลประโยชน์ที่จะได้จากผู้สมัครเมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้ว การได้รับข่าวสารการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

2.2 ด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หมายถึง การปฏิบัติหรือการกระทำที่แสดงออกมาของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ก่อนการ ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อาจมีการ ได้รับฟังข่าวสารทางการเมืองทำให้ตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น ร่วมพูดคุย สนทนากับสมาชิกในครอบครัวหรือกับคนอื่น ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ให้ความรู้แก่บุคคลอื่นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นหัวคะแนนเดินหาเสียงให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง เข้าร่วมฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครทุกคนเพื่อเปรียบเทียบนโยบาย

2.3 ด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง หมายถึง การที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้พิจารณาจากคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้รับสมัครรับเลือกตั้ง โดยใช้ข้อมูล หลักการและเหตุผล วิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนในการหาทางเลือกที่ดีที่สุด เหมาะสมที่สุดเพื่อประกอบการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัคร เกี่ยวกับการเลือกพรรคการเมืองหรือเลือกตัวบุคคล หรือผู้ที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองซื่อสัตย์สุจริต หรือบุคคลที่ไม่ทอดทิ้งประชาชนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีหรือเลือกผู้สมัครที่เป็นญาติพี่น้องกับผู้นำในชุมชน สมัครสังกัดพรรคการเมืองใหญ่สามารถนำงบประมาณมาลงพื้นที่ได้มาก ผู้สมัครสังกัดพรรคการเมืองที่ทำประโยชน์ให้กับท้องถิ่น

3. ผู้บริหาร หมายถึง นายกององค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

4. สมาชิก หมายถึง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

5. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นแนวและกรอบในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจ
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
4. แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการเลือกตั้ง
5. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
7. การปกครองท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล
8. บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ความหมายของประชาธิปไตย

ความหมายของคำว่าประชาธิปไตย มีผู้รู้ได้ให้ความหมายหรือคำจำกัดความไว้ต่าง ๆ กัน ซึ่งพอจะสรุป ได้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546 : ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของคำว่า

“ประชาธิปไตย” หมายถึง ระบอบการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่ การถือเสียงข้างมากเป็นใหญ่

อับราฮัม ลินคอล์น (1965 : ไม่มีเลขหน้า ; อ้างถึงใน ประจัน คะเนวัน. 2553 : 4)

ให้ความหมายของคำว่า “ประชาธิปไตย” คือ การปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ในระบบประชาธิปไตย ผู้นำทางการเมืองเป็นผู้ที่ถือเสมือนเป็นตัวแทนเจตนารมณ์ของประชาชน รัฐบาลเป็นตัวแทนของพรรคการเมืองที่มีเสียงข้างมาก หรือ ได้รับเสียงสนับสนุนส่วนใหญ่ รัฐบาลจะคงอยู่ในอำนาจต่อไปได้เมื่อวาระสิ้นสุดลงก็โดยการแสดงให้ประชาชนผู้เลือกตั้งเห็นว่า รัฐบาลสามารถสนองตอบต่อเจตนารมณ์ของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้น

วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวัน (2546 : 150 ; อ้างถึงใน วนิกา แวงวงศ์. 2553 : 7) กล่าวว่า ถ้านิยามตามอักษร (Nominal Definition) คำว่า “ประชาธิปไตย” (Democracy) มาจากรากศัพท์ภาษากรีก 2 คำ บวกกัน คือ Demos ซึ่งแปลว่า ประชาชน กับ Kratien ซึ่งแปลว่า การปกครอง เมื่อรวมเป็นคำ Demokratia หมายถึง การปกครอง โดยผู้ถูกปกครองหรือการปกครองโดยประชาชน สำหรับในภาษาไทยนั้น คำว่า “ประชาธิปไตย” หมายถึง อำนาจอสูงสุดในการปกครองประเทศ เมื่อรวมคำกันแล้ว ประชาธิปไตย ก็จะหมายถึง อำนาจอสูงสุดในการปกครองประเทศของประชาชน

ประชัน คณะวัน (2553 : 19) ได้กล่าวไว้ในเอกสารการสอนชุดวิชาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมไทย ได้สรุปไว้ว่าประชาธิปไตย คือ ระบบการปกครองที่ถือว่าประชาชนสำคัญที่สุดในการปกครองประเทศและเป็นระบบการดำเนินชีวิต ระบบบุคลิกภาพ ทัศนคติของคนในสังคม กิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม อันยึดหลักที่ว่าประชาชนมีอำนาจอสูงสุด

สรุปความหมายของประชาธิปไตยที่กล่าวมาข้างต้น หมายถึง ระบบการเมืองการปกครองที่ประชาชนใช้อำนาจปกครองตนเอง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการดำรงชีวิตที่ดีของมนุษย์ เป็นการปกครองที่สอดคล้องกับความต้องการของคนส่วนใหญ่ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง และสามารถควบคุมอำนาจหน้าที่ของรัฐให้เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการ โดยยึดหลักของเสรีภาพ ความเสมอภาค มีกฎหมาย กฎเกณฑ์ กติกาที่ประชาชนต้องเคารพนับถือ

หลักการของประชาธิปไตย

ในปัจจุบันมีผู้ใช้คำว่าประชาธิปไตยในความหมายที่แตกต่างกันมาก แม้แต่ที่มีระบบการเมืองการปกครอง ระบบเศรษฐกิจ และระบบสังคมแตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในหลักการปกครองในระบบประชาธิปไตย จึงกล่าวถึงประชาธิปไตยในแง่มุมต่าง ๆ ดังนี้

1. ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นอุดมการณ์

อุดมการณ์ทางการเมือง คือ ระบบความคิดทางการเมืองอย่างหนึ่ง อุดมการณ์ประชาธิปไตยเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในฐานะที่เป็นระบบความคิดทางการเมืองชนิดหนึ่ง มีหลักการอันสำคัญของประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นอุดมการณ์มีดังนี้

ชัยอนันต์ สมุทวนิช (2524 : 56-62 ; อ้างถึงใน นภดล คงสมโอบุส. 2551 : 28)

ให้หลักการไว้ดังนี้

1. การมีศรัทธาในความสามารถของมนุษย์ มีศรัทธาในสติปัญญาความสามารถทำงานร่วมกันของมนุษย์
2. เชื่อในสิทธิ เสรีภาพที่จะแสดงความคิดเห็น การพูด การพิมพ์

3. เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีความสามารถเท่าเทียมกัน การมีสิทธิเสรีภาพทุกคนควรได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน การมีสิทธิเสรีภาพทางการเมือง และการดำเนินชีวิตเท่าเทียมกันโดยไม่แยกเพศ ชาติ กำเนิด และฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม ว่าเป็นเช่นไร รวมทั้งการได้รับโอกาสในการแสวงหาการศึกษา การทำงานที่เท่าเทียมกันอีกด้วย

4. เชื่อว่าอำนาจทางการเมืองปกครองรัฐบาลเกิดขึ้นจากความยินยอมของประชาชน ดังนั้น รัฐบาลที่ชอบธรรมจึงต้องเป็นรัฐบาลซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชน

5. เชื่อว่าสถาบันทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมเป็นกลไกของรัฐที่มีอยู่ เพื่อรับใช้บุคคลในสังคม รัฐต้องเข้าไปแทรกแซงในกิจการของเอกชนให้น้อยที่สุด

ประชัน คณะวน (2553 : 5-7) ได้กล่าวไว้ในเอกสารการสอนชุดวิชาการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ให้ความสำคัญกับหลัก 3 ประการ

1. หลักมนุษย์เป็นผู้มีสติปัญญา รู้จักใช้เหตุผล รู้ดีชั่ว และสามารถปกครองตนเองได้ ประชาธิปไตยนั้นเป็นระบบที่สมาชิกจะต้องแสดงออกซึ่งเหตุผล เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสรุปที่เป็นที่ยอมรับกันเชื่อกันว่า ถ้าการดำเนินการใด ๆ เป็นไปตามหลักการแห่งเหตุผลแล้ว ย่อมจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสังคมไม่มีขีดจำกัด

2. หลักสิทธิเสรีภาพ คำว่า สิทธิ หมายถึง อำนาจอันชอบธรรม เสรีภาพ หมายถึง ความมีอิสระที่จะกระทำการใด ๆ ได้ แต่การใช้เสรีภาพจะต้องไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่นด้วย เสรีภาพในสังคมประชาธิปไตยมีขอบเขตจำกัดในระดับหนึ่ง สิ่งที่จะมาเป็นตัวจำกัดเสรีภาพคือ กฎหมาย ข้อบังคับ ขนบธรรมเนียมประเพณี

3. หลักความเสมอภาค ระบอบประชาธิปไตยเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะอยู่ในชนชั้นใด เพศใด มีฐานะทางเศรษฐกิจหรือฐานะทางสังคมอย่างไรต่างเท่าเทียมกัน ความเท่าเทียมกันในที่นี้ไม่ใช่ความเท่าเทียมกันในสติปัญญา ความสามารถ หรือความสูงต่ำ แต่เป็นความเท่าเทียมกันในศักดิ์ศรีของความเป็นคน ซึ่งทุกคนมีสิทธิที่จะอยู่รอดในสังคม ความเสมอภาคในระบอบประชาธิปไตยอาจจำแนกได้เป็น 4 ประการ ดังต่อไปนี้

3.1 ความเสมอภาคในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ประชาธิปไตยเป็นเรื่องของการปกครองโดยประชาชน ถือว่าเสียงของประชาชนเป็นเสียงสวรรค์ รัฐประชาธิปไตยจึงต้องเปิดโอกาสให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองของประชาชนอย่างกว้างขวาง ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งเมื่ออายุถึงเกณฑ์ที่กฎหมายระบุไว้

3.2 ความเสมอภาคที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ในรัฐประชาธิปไตยนั้นจะถือว่ากฎหมายเป็นเสมือนข้อกำหนดของสังคมที่ออกมาโดยมีวัตถุประสงค์ในการควบคุมพฤติกรรมที่มี

ผลร้ายต่อสังคมโดยรวม นั่นคือกฎหมายจะให้ความคุ้มครองป้องกันแก่ทุกคนโดยเท่าเทียมกัน และผู้ที่ละเมิดกฎหมายที่ได้รับโทษทัณฑ์ตามที่กำหนดหรือถ้ามีเหตุผลอันควรปราณีให้มีการลดหย่อนหรือยกเว้นโทษ ก็ควรจะได้รับพิจารณาโดยเท่าเทียมกัน

3.3 ความเสมอภาคที่จะแสวงหาความก้าวหน้าในชีวิต ในระบอบประชาธิปไตยนั้น รัฐจะต้องเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนสามารถพัฒนาตนเองได้ เช่น จัดให้มีโรงเรียน วิทยาลัย หรือ มหาวิทยาลัย ให้เพียงพอสำหรับคนที่ปรารถนาแสวงหาความรู้มีโอกาสรับการศึกษาได้รับความรู้

3.4 ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม ในที่นี้ไม่ได้หมายความว่ารัฐประชาธิปไตยจะต้องทำให้สมาชิกทุกคนมีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมสูง กล่าวคือ มีรายได้สูงและมีความเป็นอยู่ที่หรูหรากันทุกคน

2. ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นรูปแบบการปกครอง

ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นรูปแบบการปกครองมาจากความเชื่อที่ว่าประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองที่ประชาชนมีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ การปกครองตนเองของประชาชนดำเนินการโดยผ่านผู้แทนที่ประชาชนเลือกเข้าไปทำหน้าที่แทนตน

บุญเย็น วอทอง (2510 : 5-7 ; อ้างถึงใน นกมล คงสมโอษฐ์. 2551 : 29-30) ให้หลักการรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยไว้ดังนี้

1. การที่รัฐธรรมนูญเป็นแม่บท ซึ่งกำหนดสิทธิและหน้าที่พื้นฐานของบุคคลผู้ใดจะละเมิดมิได้และกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันต่าง ๆ ในรัฐไว้เป็นการแน่นอน
2. หลักการปกครองภายใต้กฎหมาย ซึ่งได้ตราขึ้นโดยกระบวนการปรึกษาหารือมาอย่างถูกต้องไม่ยอมรับการปกครองโดยอำเภอใจของบุคคล
3. การตัดสินใจปัญหา โดยอาศัยเสียงข้างมาก แต่ในขณะเดียวกันก็ให้ความคุ้มครองแก่ฝ่ายเสียงข้างน้อย
4. การให้สิทธิในการคัดค้านได้เถียง โดยใช้เหตุผลและด้วยความบริสุทธิ์ใจ
5. หลักสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นโดยเสรี เพื่อประโยชน์ในการหาทางเลือกของนโยบายหรือการตัดสินใจที่ดีที่สุด
6. กำหนดให้มีการเลือกตั้งโดยเสรี โดยถืออำนาจอธิปไตยมาจากประชาชน ประชาชนจะเลือกตัวแทนขึ้นใช้อำนาจในการปกครองตนเอง โดยการเลือกตั้งที่ปลอดจากการขู่หรือไม่เป็นธรรม

3. ประชาธิปไตยในฐานะเป็นวิถีชีวิต

วิถีชีวิต คือ วิธีการในการดำเนินชีวิตของคนในสังคม มีความเชื่อว่าประชาธิปไตย จะไร้เสถียรภาพ ถ้าบุคคลหรือสมาชิกของสังคมขาดแบบแผนของความเชื่อ ทศนคติและค่านิยมที่เป็น ประชาธิปไตย

วัชรီ คำานกุล (2541 : 28-30) ได้พิจารณาถึงตัวบุคคลที่เป็นสมาชิกของสังคมในการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยแล้วควรจะมีแนวทางวิถีชีวิตปฏิบัติ ดังนี้

1. ความเคารพซึ่งกันและกัน หรือ เรียกว่า การวาระธรรม คือ ต้องยอมรับว่ามนุษย์ทุกคน เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถที่จะอำนวยความสะดวกแก่หมู่คณะได้ ดังนั้น ต้องนับถือเกียรติศักดิ์และ ความสำคัญของแต่ละคน มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเคารพ ไม่พุดดูหมิ่นเหยียดหยาม สติปัญญาหรือความสามารถของกันและกัน คนเรามีความสามารถไปคนละทาง ดังนั้น การใช้คนเรา ต้องใช้ให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของเขา ความรู้ความสามารถยังไม่เป็นการเพียงพอ บุคคล ที่อยู่ในสังคมประชาธิปไตยยังต้องมีความเชื่อในวิธีการแก้ปัญหาอีกด้วย กล่าวคือการกระทำกิจการ ใด ๆ ต้องไม่ทำไปตามกำลังผลักดันของหมู่พวกแต่เพียงอย่างเดียว แต่ต้องทำไปด้วยความคิดเห็น ไตร่ตรอง ใคร่ครวญอย่างรอบคอบ ประชาธิปไตยจะดำรงอยู่ได้ก็โดยสมาชิกของสังคมตั้งอยู่ใน เหตุผล ไม่หลงเชื่อมงายในทางที่ผิด

2. ความมีใจกว้าง สังคมประชาธิปไตยเป็นสังคมที่ยอมรับความแตกต่างในแง่ความคิดเห็น การนับถือและการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา การเลือกอาชีพ การเลือกฟังเพลง อ่านหนังสือ แต่งกาย ฯลฯ เรายอมรับว่าคนจะต้องแตกต่างกัน ฉะนั้นคนในสังคมประชาธิปไตยจะต้องมีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีขันติคุณ อดทนต่อสิ่งที่ขัดแย้งไม่ว่าจะแง่ศาสนา ความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณีหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ทั้งสิ้น มีความใจกว้างจะช่วยให้ผู้อื่นสามารถใช้สิทธิ เสรีภาพในการเลือกเขาได้มากขึ้น เพราะสิ่งที่ลดรอนสิทธิเสรีภาพของมนุษย์นั้น บางทีเกิดจากความ ใจแคบของมนุษย์ด้วยกันเอง

3. ความคิดสร้างสรรค์ คุณธรรมข้อนี้มีความจำเป็นในระบอบประชาธิปไตย เพราะ ระบอบประชาธิปไตยไม่ได้สร้างกฎเกณฑ์ วิธีการ หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดไว้ให้ทุกคนยอมรับปฏิบัติเป็น การตายตัว เราถือว่าทุกคนจะสามารถคิดเป็นและสามารถที่จะปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่ในขณะนี้ให้ เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นได้เสมอ สังคมประชาธิปไตยได้เปิดช่องให้สมาชิกใช้ความคิดสร้างสรรค์ได้เต็มที่ เพราะได้ประกันสิทธิเสรีภาพของบุคคลที่จะแสดงความคิดเห็นของคนได้อย่างกว้างขวาง

4. ความเป็นผู้ห่วงใยในผู้อื่น การห่วงใยผู้อื่นนับว่าเป็นคุณธรรมที่มุ่งประสงค์ที่จะขัด
 ธรรมชาติของมนุษย์ที่เห็นแก่ตน และคิดเพื่อตน สังคมประชาธิปไตยจะดำรงอยู่ไม่ได้ถ้าสมาชิก
 แต่ละคนจะเห็นแก่ตนฝ่ายเดียว ไม่คำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้อื่น

5. ความรับผิดชอบ สังคมประชาธิปไตยมีสิ่งที่ขัดแย้งกันอยู่ในตัวอย่างหนึ่งในขณะเดียวกัน
 ที่ยอมรับนับถือสิทธิของแต่ละบุคคลที่จะทำอะไรก็ตามปรารถนา ถ้าการกระทำนั้นได้ขัดต่อ
 กฎหมายหรือกระทบกระเทือนต่อศีลธรรมอันดี แต่เรียกร้องให้บุคคล รับผิดชอบด้วย ดังนั้น ถ้ายอม
 ให้กระทำตามใจชอบอย่างเดียวยังสังคมประชาธิปไตยก็จะควบคุมกันอยู่ไม่ได้ เพราะแต่ละคนอาจ
 กระทำหรือควั่นกระทำได้อย่างกว้างขวาง ดังนั้น ความเจริญก้าวหน้าของประเทศต่าง ๆ ที่ปกครอง
 ด้วยประชาธิปไตยมีปัจจัยมากต่อความรับผิดชอบอย่างสูงของประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศนั้น ๆ

6. การร่วมมือประสานงานและแบ่งงานกันทำ หรือเรียกว่า สามัคคีธรรม คือ เมื่อเราจะ
 กระทำกิจการใด ๆ ก็มีการร่วมมือร่วมใจแบ่งงานกันไปตามความรู้ความสามารถ ใครมีความรู้
 ความสามารถในทางใดก็ยินดีรับอาสาแบ่งงานที่ตนสามารถจะทำได้ไปจัดทำ ไม่หลีกเลี่ยงเกี่ยวกับงาน
 ที่ให้ผู้อื่น งานทุกอย่างจะต้องมีการประชุมปรึกษาหารือกันมารวมมือและประสานงานกันทุกฝ่าย

7. ความเชื่อในวิธีการแห่งปัญญา หรือเรียกว่า ปัญญาธรรม การเคารพในสิทธิซึ่งกันและ
 กัน การร่วมมือร่วมใจแบ่งงานกันไปตามความรู้ความสามารถยังไม่เป็นการเพียงพอ บุคคลที่อยู่ใน
 สังคมประชาธิปไตยต้องมีความเชื่อในวิธีการแห่งปัญญาอีกด้วย กล่าวคือ การกระทำกิจการใด ๆ ต้อง
 ไม่ทำไปตามกำลังผลักดันของหมู่พวกแต่เพียงอย่างเดียว แต่จะต้องทำไปด้วยความคิดเห็นไตร่ตรอง
 ใคร่ครวญอย่างรอบคอบประชาธิปไตยจะดำรงอยู่ได้ก็โดยสมาชิกของสังคมตั้งอยู่ในเหตุผล
 ไม่หลงเชื่อมงายในทางที่ผิด

8. การมีการศึกษาพอสมควรเป็นพื้นฐานสำคัญประชาธิปไตย เพราะบุคคลที่มีการศึกษา
 พอสมควรจึงจะรู้เท่าทันนโยบายที่บุคคลผู้สมัครรับเลือกตั้งหาเสียงไว้ เมื่อเลือกตั้งเป็นผู้แทนแล้วก็จะ
 ยังต้องติดตามผลงานของผู้แทนนั้น ๆ อีก

9. การมีระเบียบวินัย ระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบที่ให้เสรีภาพแก่พลเมือง
 โดยกว้างขวาง เมื่อให้เสรีภาพโดยกว้างขวางก็ต้องมีระเบียบวินัยที่เข้มแข็งเข้ามารักษาคุณภาพไว้
 จากหลักการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า การปกครองโดยประชาธิปไตยที่แท้จริงต้อง
 ยกย่องและให้ความสำคัญกับประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครอง ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของ
 ระบอบประชาธิปไตยจึงขึ้นอยู่กับความสามารถและคุณสมบัติของประชาชนในการปกครองตนเองเป็น
 สำคัญ ประชาธิปไตยนั้นถึงแม้จะยี่ดเสียงข้างมาก แต่ก็ต้องฟังเหตุผลของฝ่ายตรงข้ามด้วย ต้องให้สิทธิ

เสรีภาพ โดยเสมอภาคกัน ให้อิสระแก่ประชาชนได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญต้องพยายามขยายสิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนอย่างเต็มที่

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการตัดสินใจ

การตัดสินใจถือเป็นเรื่องสำคัญที่มนุษย์ทุกคนจะต้องเผชิญ และปฏิบัติอยู่เป็นประจำเนื่องจากการตัดสินใจจะทำให้มนุษย์เลือก และได้สิ่งต่าง ๆ ที่คิดว่าเหมาะสมกับตนเองมากที่สุด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงกระบวนการและพฤติกรรมในการตัดสินใจของมนุษย์ ดังนี้

ความหมายของการตัดสินใจ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการตัดสินใจพบว่ามีความหมายของการตัดสินใจไว้หลายประการ ได้แก่

วิชัย โสสุวรรณจินดา (2535 : 185 ; อ้างถึงใน ผกาพรรณ ต้นสอน. 2549 : 20) ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า หมายถึงการเลือกทางเลือกที่มีอยู่หลาย ๆ ทางเลือก โดยอาศัยทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเลือกเดียวที่สามารถตอบสนองเป้าหมาย หรือความต้องการของผู้เลือกได้

กรองแก้ว อยู่สุข (2537 : 147 ; อ้างถึงใน ดวงกมล เกียรติกวินวงศ์. 2551 : 25) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า หมายถึงการเลือกสิ่งหนึ่งหรือหลาย ๆ สิ่ง หรือเลือกที่จะปฏิบัติทางใดทางหนึ่งจากหลาย ๆ ทางที่มีอยู่หรือวิธีการที่เลือกนั้นย่อมได้รับการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนแล้วว่า ถูกต้องเหมาะสมหรือดีที่สุด และตรงกับเป้าหมายขององค์กรด้วย

กวี วงศ์พุด (2539 : 61 ; อ้างถึงใน พนมศักดิ์ ปฏิมาประกรณ์. 2551 : 21) ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า หมายถึง การพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง ผู้นำต้องตัดสินใจด้วยหลักเหตุผลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ซึ่งการตัดสินใจดังกล่าวจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

กล่าวโดยสรุป การตัดสินใจ หมายถึง การพิจารณาโดยใช้ข้อมูล หลักการและเหตุผลวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนในการหาทางเลือกที่ดีที่สุด เหมาะสมที่สุดจากหลาย ๆ ทางเลือกที่สามารถตอบสนองเป้าหมายของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นการพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุด ซึ่งต้องอาศัยหลักการและเหตุผล เพื่อใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจ ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ (กวี วงศ์พุด. 2539 : 61 ; อ้างถึงใน พนมศักดิ์ ปฏิมาประกรณ์. 2551 : 25)

1. ตัวผู้ตัดสินใจ โดยผู้ตัดสินใจมีความสามารถในการประเมินคุณค่าประโยชน์หรือความสำคัญของทางเลือกแต่ละอย่าง

2. ทางเลือก ผู้ตัดสินใจจะเผชิญกับทางเลือกจำนวนหนึ่ง ซึ่งถ้าไม่เลือกก็ไม่ต้องเลือก

3. ผลของทางเลือกในอดีตจะขึ้นอยู่กับทางเลือกซึ่งการเลือกแต่ละอย่างแตกต่างกันและไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

ภทรวดี แก้วประดับ (2546 : 14-15) กล่าวถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ ประกอบด้วย

1. การรับรู้การตัดสินใจ การรับรู้จะมีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรมการตัดสินใจของบุคคลแตกต่างกันไป โดยเฉพาะจะมีอิทธิพลในสถานการณ์การตัดสินใจที่ไม่แน่นอน ข้อมูลในการตัดสินใจไม่พอเพียงและยังมีบทบาทสำคัญเมื่อจะต้องตัดสินใจเลือกทางที่ไม่มีข้อแตกต่างมากนัก การรับรู้เป็นกระบวนการทางจิตวิทยาซึ่งรับสิ่งกระตุ้นผ่านอวัยวะรับรู้ความรู้สึก เช่น ตา หู จมูก ลิ้น ผิวหนัง เป็นต้น และไปสู่สมองซึ่งประกอบด้วยความจำประสบการณ์ในอดีต ทักษะ และความรู้สึกบุคคลแต่ละคนจะรับรู้สิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไปปัจจัยที่กำหนดความสามารถในการรับรู้ ได้แก่ ความคุ้นเคยกับตัวกระตุ้น ซึ่งก็คือ ประสบการณ์ในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งบุคลิกภาพ พื้นเพวัฒนธรรมและลักษณะทางกายภาพของแต่ละบุคคล ดังนั้น บุคคลจะเลือกรับรู้สิ่งที่เขาอยากจะได้รับ ซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นฐานของแต่ละบุคคล เช่น นักจิตวิทยาศึกษาวิชาการบริหารในแง่การศึกษาพฤติกรรมของแต่ละคน เป็นต้น ลักษณะของการรับรู้จะมีผลต่อการตัดสินใจประสบการณ์ที่แตกต่างกันทำให้แต่ละคนมีการตระหนักในปัญหาการระบุและวิเคราะห์ปัญหาการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งการตีความ การประเมินทางเลือกและตัดสินใจเลือกทางเลือกที่แตกต่างกันออกไป

2. ค่านิยมกับการตัดสินใจ ค่านิยมของผู้ตัดสินใจแต่ละคนจะมีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมการตัดสินใจ ค่านิยมจะหมายถึงสิ่งที่คนแต่ละคนคิดว่าควรจะเป็นไม่ว่าสิ่งนั้นจะดีหรือไม่ก็ตามและมักจะเป็นสิ่งที่บุคคลในกลุ่มมีความเห็นเหมือน ๆ กัน ค่านิยมเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม ทำให้ประสบการณ์ของแต่ละคนผิดแผกแตกต่างกันไป ค่านิยมมีผลต่อการตัดสินใจ ดังนี้

2.1 ค่านิยมมีคุณสมบัติในการช่วยเลือกและการจัดลำดับความสำคัญของทางเลือกต่าง ๆ โดยค่านิยมจะเกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของคนที่จะเลือกจากทางเลือกต่าง ๆ

2.2 ค่านิยมมีความหลากหลายแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ทำให้การตัดสินใจเลือกทางเลือกต่าง ๆ ของแต่ละคนแตกต่างออกไป ด้วยอย่างไรก็ตามแม้ว่าค่านิยมของแต่ละคนจะแตกต่างในสังคมหนึ่ง ๆ มักมีค่านิยมที่คล้ายคลึงกัน

2.3 ค่านิยมเป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษไปสู่ลูกหลานได้ โดยผ่านกระบวนการสะสมทางสังคม เป็นจริยธรรมที่จะมีอิทธิพลในการตัดสินใจ

2.4 ค่านิยมเปลี่ยนแปลงได้ ถึงแม้ว่าบุคคลจะมีค่านิยมที่มั่นคงไม่เปลี่ยนแปลงง่าย ๆ และสะท้อนเป็นบุคลิกของแต่ละคนก็ตาม แต่ค่านิยมก็ยังสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามประสบการณ์

2.5 ค่านิยมจะกำหนดเงื่อนไข บทบาท หน้าที่ ความคาดหวังต่อตำแหน่ง สถานภาพของแต่ละคน

2.6 ค่านิยมวัดมาตรฐานตัวเอง บุคคลมักจะใช้ค่านิยมของตนเป็นมาตรฐานวัดสิ่งต่าง ๆ ดังนั้น ค่านิยมจึงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจ ทั้งในการตระหนักถึงปัญหา การวิเคราะห์ การแสวงหาทางเลือกและการตัดสินใจทางเลือกซึ่งมักเป็นไปในแนวทางที่สอดคล้องกับค่านิยมของตน นอกจากนี้ ในการนำทางเลือกไปปฏิบัติก็ต้องเป็นไปตามมาตรฐานของค่านิยมที่ผู้บริหารได้กำหนดไว้แล้วด้วย

3. บุคลิกภาพกับการตัดสินใจ บุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะของรูปแบบแต่ละคนที่เป็น การผสมผสานของร่างกาย อารมณ์ สังคม ลักษณะนิสัย การจูงใจ และสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว บุคลิกภาพจะมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ แรงจูงใจซึ่งเป็นส่วนชักจูงจิตใจให้อยากทำอะไรอย่างหนึ่ง การรู้สึกถึงสิ่งที่อยู่รอบตัว และแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของแต่ละบุคคล

บุคลิกภาพจะมีลักษณะคงทน การเปลี่ยนแปลงจะค่อยเป็นค่อยไป โดยเป็นผลจากความรู้อารมณ์ และสภาพแวดล้อม บุคลิกภาพมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ เช่น บางคนมีบุคลิกกล้าได้กล้าเสีย บางคนชอบรีรอในการตัดสินใจ บางคนชอบแก้ปัญหามากกว่าบางคนรอให้ปัญหาเข้ามาเอง บางคนอาจมีบุคลิกภาพที่ชอบคิดสร้างสรรค์ ชอบทดลอง เป็นต้น บุคลิกภาพเหล่านี้ล้วนมีผลต่อการตัดสินใจได้เร็ว เช่น ผู้มีบุคลิกภาพกล้าเสี่ยงมักชอบการตัดสินใจในสถานการณ์ไม่แน่นอนและตัดสินใจได้เร็ว ขณะที่ผู้มีบุคลิกภาพไม่กล้าเสี่ยงมักชอบการตัดสินใจในสถานการณ์แน่นอนมักชอบรีรอเพื่อให้ได้ข้อมูลทางเลือกมากที่สุดจึงตัดสินใจ

4. ผลประโยชน์ ซึ่งอาจกระทบต่อการพิจารณาความดีความชอบ การเพิ่มรายได้บุคคลในหน่วยงาน การมีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องที่ตัดสินใจ

5. บทบาทไม่ชัดเจนในการจัดองค์กร หากไม่มีโครงสร้างที่ดีจะทำให้บทบาทไม่ชัดเจนในการมอบหมายงานนั้น ควรมอบทั้งอำนาจและหน้าที่ซึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจประสบผลสำเร็จ

6. เป้าหมายในการทำงาน หลายคนอาจจะทำงานด้วยความสุข ทำงานด้วยหวังผลตอบแทนทำงานเพื่อให้สามารถสนองความต้องการของตน การตัดสินใจจึงขึ้นอยู่กับพื้นฐานของแต่ละคนด้วย

7. อำนาจบารมีเดิม เนื่องจากปัจจุบันระบบงานมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการสับเปลี่ยนหรือโยกย้าย ผู้มารับงานใหม่อาจนำบุคคลที่ตนเชื่อถือมาด้วย บางครั้งอาจขัดกับพนักงานคนเดิมที่เคยอยู่ในตำแหน่งดังกล่าว

8. การเปลี่ยนแปลงสภาพการปฏิบัติงาน ทำให้การตัดสินใจเปลี่ยนแปลงไปซึ่งต้องมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการ เปลี่ยนบุคลากร เปลี่ยนอำนาจในการตัดสินใจ

กล่าวโดยสรุป ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมีอยู่หลายด้านด้วยกัน เช่น การรับรู้ ค่านิยม บุคลิกภาพกับการตัดสินใจ ผลประโยชน์ เป็นต้น

วิธีการในการตัดสินใจ

การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับข้อมูลและประสบการณ์ของผู้ตัดสินใจ ซึ่งมีวิธีการในการตัดสินใจดังนี้ (ภัทรวดี แก้วประดับ. 2546 : 16-18)

1. ตัดสินใจโดยอาศัยประสบการณ์ ถือว่าเป็นเรื่องปกติและทำกันเป็นประจำ
2. การตัดสินใจโดยการสังเกต ถือเป็นการศึกษาและหาแนวทางของแต่ละบุคคลที่จะสนใจในสิ่งต่าง ๆ เพื่อนำมาประมวลประกอบการตัดสินใจ
3. ตัดสินใจโดยการลองผิดลองถูก การลองผิดลองถูกทำให้เราจดจำได้รวดเร็วแต่บางครั้งต้องใช้งบประมาณสูง
4. ตัดสินใจโดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องที่ดีเพราะมีการตั้งสมมติฐาน มีการวิจัยค้นคว้าอย่างเป็นระบบ บางครั้งอาจจำเป็นต้องทดลองในห้องปฏิบัติการ

ลักษณะของผู้ตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ ลักษณะของผู้ตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย

1. ค้นหา รวบรวมข้อมูลและสถิติเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องทันต่อเหตุการณ์
2. วิเคราะห์และประเมินข้อมูล เพื่อความเป็นไปได้ในการตัดสินใจ
3. อย่ามองอะไรด้านเดียว ผู้นำต้องมองการณ์ไกล มองกว้าง มองลึก นึกถึงอนาคตเป็นที่ตั้ง
4. ต้องมีความกล้าและใจป้ำ กล้าได้กล้าเสีย ตาม โอกาสหรือสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น
5. เลือกจังหวะการตัดสินใจที่เหมาะสม
6. การตัดสินใจสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเทศะ มีการยืดหยุ่นได้
7. ต้องมีการประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การตัดสินใจมีประสิทธิภาพสูงสุด
8. ต้องมีการติดตามและประเมินผลการตัดสินใจ เพื่อจะสามารถใช้เป็นแนวทางในต่อไป

อุปสรรคในการตัดสินใจ

การตัดสินใจในบางครั้งอาจเกิดความผิดพลาด ซึ่งอาจเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ หลายประการ ดังนี้

1. แก้ปัญหาไม่ตรงจุด เนื่องจากมองปัญหาเพียงผิวเผิน ไม่ได้พิจารณาปัญหาอย่างถี่ถ้วน
2. เอาประสบการณ์เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจอาจผิดพลาดเพราะสถานการณ์แวดล้อมต่างกัน

3. ไม่พยายามคิดหาทางเลือกมาก ๆ และเลือกทางที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด กลับหาวิธีที่ง่ายและสะดวก

4. มุ่งแต่ผลดีและผลเสียขั้นสุดท้าย มิได้พิจารณาส่วนย่อยของแต่ละปัญหา

5. ถิ่นนึกถึงวัตถุประสงค์ขององค์กรที่มีอยู่หลายประการมักตัดสินใจโดยคิดถึงแต่วัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่ง มิได้พิจารณาว่าจะมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์อื่นขององค์กรอย่างไรบ้าง

6. เมื่อมีปัญหาที่หาทางแก้ไขไม่ได้นานเข้าก็เลยเลิกความคิดที่จะแก้ปัญหานอกจากนี้แล้วลักษณะของการตัดสินใจของบุคคลในสังคมนั้นนอกจากจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือตัวแปรที่อยู่เบื้องหลังดังกล่าว อาจขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เป็นมูลงูใจ และปัจจัยผลักดัน ทั้งทางสังคมและส่วนตัวและการตัดสินใจนั้น ๆ อาจจะเป็นแบบที่ใช้อารมณ์อยู่เหนือเหตุผล หรือแบบที่ใช้หลักเหตุผลประกอบในการตัดสินใจ หรืออาจจะเป็นไปทั้งสองแบบรวมกัน

กล่าวโดยสรุป การตัดสินใจเลือกตั้ง หมายถึง การที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้พิจารณาจากคุณสมบัติเฉพาะตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยใช้ข้อมูล หลักการและเหตุผล วิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนในการหาทางเลือกที่ดีที่สุดเหมาะสมที่สุด เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชน ได้แก่ นโยบายของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นที่สังกัด คุณสมบัติของผู้สมัคร และกลุ่มการเมืองท้องถิ่นที่สังกัด

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

พฤติกรรมทางการเมือง (Political Behavior) หมายถึง การแสดงกิริยาอาการ และความรู้สึกนึกคิดทางการเมืองของมนุษย์ การแสดงกิริยาอาการและความนึกคิดดังกล่าวเป็นปฏิกริยาตอบสนองกระบวนการทางการเมืองการปกครอง ที่มีอยู่ในแต่ละระบบการเมือง ดังนั้น พฤติกรรมทางการเมืองจึงหมายถึง ลักษณะรูปแบบของกิริยาอาการ และความนึกคิดทางการเมืองการปกครอง รูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบต่าง ๆ เช่น การออกเสียงเลือกตั้ง การปฏิบัติตามกฎหมาย ความสนใจทางการเมือง ความเบื่อหน่ายทางการเมืองและความเชื่อมั่นทางการเมือง เป็นต้น

สุจิต บุญบงการและพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2527 : 12 ; อ้างถึงใน สุภักษร ตระกูลศิริ. 2553 : 33) กล่าวถึง แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งว่าในทางรัฐศาสตร์นั้นพัฒนาขึ้นมาจากความสนใจของนักวิชาการ 2 สาขา คือนักสังคมวิทยา และนักรัฐศาสตร์กลุ่มพฤติกรรมนิยม นักวิชาการเหล่านี้ได้ให้ความสนใจอิทธิพลของสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ดังกล่าว บ่งชี้จากการศึกษา อาชีพ กลุ่มชาติพันธุ์ หรือกลุ่มวัฒนธรรมและชนกลุ่มต่าง ๆ รวมทั้งแบบแผนการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีด้วย ต่อมาได้ให้ความสนใจอิทธิพลของปัจจัยด้านจิตวิทยา หรือ

ความรู้สึกทางการเมือง เช่น ความสนใจที่มีต่อการเมือง การสังกัดกลุ่ม หรือการสังกัดพรรคการเมือง บางพรรค เป็นต้น การศึกษาดังกล่าวน่าจะนำมาพิจารณาเพื่อกำหนดเป้าหมายแนวทางในการศึกษา พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของไทยที่เป็นระบบต่อไป

สุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2525 : 15-18 ; อ้างถึงใน สุภักษร ตระกูลศิริ. 2553 : 34-35) ได้กล่าวถึงทฤษฎีของการไปใช้สิทธิเลือกตั้งไว้ ดังนี้

1. ทฤษฎีปัจจัยกำหนด ระบุว่า พฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งกำหนดโดยปัจจัยทางสังคม ทฤษฎีดังกล่าวเสนอว่า ปัจจัยทางสังคมอันเป็นภูมิหลังของบุคคลทั้งในระดับกว้างทั่วไป และแคบลงมาถึงช่วงที่จะมีการตัดสินใจมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง แนวความคิดที่เป็นพื้นฐานทางทฤษฎี ได้แก่ ตัวแบบพลังทางสังคมของพอล ลาซาเฟลด์ “ทฤษฎีสนาม” ของนักจิตวิทยา เคิร์ต เลวิน กล่าวอีกนัยหนึ่ง ทฤษฎีประเภทนี้เป็นการเสนอเงื่อนไขที่กำหนดรูปแบบของพฤติกรรมซึ่งไม่ได้มุ่งที่จะสรุปเชิงนิรนัยหรือทำนายพฤติกรรมในอนาคตที่เกี่ยวข้องกันให้เป็นระเบียบ

2. ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผล เน้นที่ปฏิริยาความสำนึกตรรกะตรองของผู้ไปใช้สิทธิออกเสียง ที่มีต่อการบริหารการเลือกตั้ง นโยบายของพรรคและสภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ลักษณะดังกล่าวคล้ายกับความคิดเชิงเหตุผลของผู้ไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งเสมือนการตัดสินใจของผู้บริโภคทางเศรษฐศาสตร์

3. ทฤษฎีระบบ ทฤษฎีระบบนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดดุลภาวะขึ้นในการเลือกตั้งนั้น คือ ผู้พิจารณาถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดและความสำนึกเชิงเหตุผลที่เกิดขึ้นจากปัจจัยระยะสั้นเฉพาะช่วงสมัย การใช้ทฤษฎีดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นตัวแทนเชิงการทำนาย

4. ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้อุปถัมภ์และผู้รับอุปถัมภ์ ทฤษฎีนี้ได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองฝ่าย ซึ่งต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่ได้เท่าเทียมกัน กล่าวคือ ผู้อุปถัมภ์จะอยู่ในฐานะที่สูงกว่าในเชิงสัมพันธ์และผู้รับอุปถัมภ์จะอยู่ในฐานะต่ำกว่า ความสัมพันธ์ทั้งสองฝ่ายอาจจะเป็นไปได้ตั้งแต่เชิงเศรษฐกิจ การช่วยเหลือต่าง ๆ ตลอดจนจนถึงให้ความคุ้มครอง และที่สำคัญ ความสัมพันธ์แบบนี้จะอยู่บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ส่วนตัวเป็นหลัก ซึ่งแต่ละฝ่ายในสังคมจะมีอิสระที่จะเลือกผู้อุปถัมภ์และยังมีอิสระในการกำหนดบุคคลที่เขามีความสัมพันธ์ด้วยและความสัมพันธ์ในรูปแบบนี้อาจสิ้นสุดลงเมื่อใดก็ได้ หากมีการตอบแทนที่แต่ละฝ่ายได้รับไม่คุ้มค่าที่เขาจะเป็นผู้อุปถัมภ์หรือผู้รับอุปถัมภ์ ผู้อุปถัมภ์อาจผละไปหาผู้อุปถัมภ์คนใหม่และผู้อุปถัมภ์ก็เลือกให้ผลประโยชน์แก่ผู้รับอุปถัมภ์

กล่าวโดยสรุปคือ พฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เป็นการกระทำหรือการแสดงออกของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อสนองตอบต่อกระบวนการทางการเมือง การปกครอง โดยมีปัจจัยต่าง ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องเป็นตัวกำหนดให้เกิดการกระทำหรือการแสดงออก ได้แก่ ทฤษฎีปัจจัยกำหนด เช่น ปัจจัยทางสังคมอันเป็นภูมิหลังของบุคคล ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผล ทฤษฎีระบบ และทฤษฎีเกี่ยวกับผู้อุปถัมภ์ ผู้รับอุปถัมภ์

แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองการเลือกตั้ง

ความหมายของการเมือง

ในการศึกษาเรื่องการเมืองนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่านด้วยกัน ซึ่งได้ทำการศึกษามา นับตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นความพยายามของหลายท่านในแต่ละยุคแต่ละสมัย ที่จะให้ความหมายของคำว่า “การเมือง” ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อค้นหาเหตุผลและข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางการเมือง เพื่อนำเอาเหตุผลและข้อเท็จจริงเหล่านั้น ไปสรุปเป็นกฎเกณฑ์ หรือแนวความคิดที่จะนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อการมีชีวิตที่ดีของมนุษย์ ซึ่ง ได้มีผู้ให้ความหมายของการเมืองไว้หลากหลายดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2531 : 90) ให้ความหมายของคำว่า “การเมือง” หมายถึง 1) งานที่เกี่ยวกับรัฐหรือแผ่นดิน เช่น วิชาการเมือง ได้แก่ วิชาว่าด้วยรัฐ การจัดส่วนแห่งรัฐและการดำเนินการแห่งรัฐ 2) การบริหารประเทศเฉพาะที่เกี่ยวกับนโยบายในการบริหารประเทศ เช่น การเมืองระหว่างประเทศ ได้แก่ การดำเนินนโยบายระหว่างประเทศ 3) กิจการอำนาจหรือการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน เช่น ตำแหน่งทางการเมือง ได้แก่ ตำแหน่งที่มีหน้าที่อำนาจการ (คณะรัฐมนตรี) หรือควบคุม (สภาผู้แทนราษฎร) การบริหารแผ่นดิน

กระมล ทองธรรมชาติ (2515 : 111-112 ; อ้างถึงใน นิติยา สุเพียร. 2547 : 9) อธิบายโดยสรุป คำว่า “การเมือง” ไว้หลายประการ ได้แก่ 1. การเมืองเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจ 2. การเมืองเป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่อันชอบธรรม 3. การเมือง คือ เกมการเล่นไฟโป๊กเกอร์อย่างหนึ่งซึ่งมีอิทธิพลเป็นเดิมพัน 4. การเมืองคือการประนีประนอมผลประโยชน์ต่าง ๆ 5. การเมืองเป็นเรื่องเกี่ยวกับธุรกิจของบุคคลหนึ่งหรือหลายคนซึ่งอ้างว่าตนหรือกลุ่มพวกตนเท่านั้นสามารถใช้ความรุนแรงได้โดยชอบธรรม 6. การเมืองคือศิลป์และศาสตร์ของการปกครองและสรุปว่า “การเมือง” หมายถึงการที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคม ซึ่งอาจจะมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดกันหรือมีความคิดเหมือนกันหรือต่างกันทำการต่อสู้กันเพื่อสรรหาบุคคลไปทำหน้าที่ปกครองประเทศแทนพวกเขา และเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจที่จะทำ

ให้พวกเขาสามารถตัดสินใจในเรื่องของส่วนรวมได้โดยชอบธรรม อาจกล่าวได้ว่าเรื่องของการเมืองนี้มีผลกระทบต่อสังคมหรือผลประโยชน์ส่วนรวมอย่างมาก

จำนง อคิวัฒน์สิทธิ และคณะ (2530 : 107-112 ; อ้างถึงใน ผกาพรรณ คั่นสอน. 2549 : 8)

ให้ความหมายว่า “การเมือง” คือกิจกรรมทางสังคมหรือความสัมพันธ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับอำนาจ สังคมมีแบบแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกิจกรรมหรือความสัมพันธ์ทางอำนาจ เช่น แบบแผนที่กำหนดว่าใครเป็นผู้มีอำนาจ การที่จะใช้อำนาจมีกฎเกณฑ์วิธีการอย่างไร มีการแบ่งสรรอำนาจกันอย่างไร มีวิธีการและขอบเขตในการใช้อำนาจอย่างไร ตลอดจนแบบแผนในการสืบทอดหรือเปลี่ยนแปลงอำนาจ แบบแผนเหล่านี้เรียกว่าสถาบันการเมือง นักสังคมวิทยาถือว่าสถาบันการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของการจัดระเบียบสังคมในฐานะเป็นวิธีการควบคุมทางสังคมอย่างเป็นทางการ

กล่าวโดยสรุปการเมือง หมายถึง กิจกรรมทางสังคมของมนุษย์ที่มีความสัมพันธ์ทางอำนาจ ให้มีการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ซึ่งอาจจะมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดกัน มีการตัดสินใจในความคิดเห็นเหมือนกันหรือต่างกัน และสามารถเกิดขึ้นได้โดยทั่วไปในสังคม

แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

การเลือกตั้ง มีความหมายและความสำคัญต่อการปกครองในระบบประชาธิปไตยเป็นอย่างมาก นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายและความสำคัญของการเลือกตั้งไว้หลายประการ ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

วิชา ไชยสาร (2541 : 8- 9) กล่าวว่า การเลือกตั้ง คือ กิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมืองอันเป็นกลไกที่แสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้อง หรือสนับสนุนให้มีการกระทำหรือการละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมืองหรือตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน โดยประชาชนทั่วไปเลือกผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์ นโยบายและวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับตนด้วยความคาดหวังว่าผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่ตนเลือกให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้นจะนำอุดมการณ์และนโยบายในการบริหารประเทศและทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเอง การเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการแสวงหาทางเลือกในการเมืองปกครองของประชาชน นั่นเอง

อัษฎางค์ ปาณิกบุตร (2544 : 31) กล่าวว่า การเลือกตั้ง คือ จุดเริ่มต้นของกระบวนการประชาธิปไตยซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการประชาธิปไตยอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเลือกรัฐบาลหรือฝ่ายบริหาร การออกกฎหมายโดยฝ่ายนิติบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ฯลฯ การเลือกตั้งเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้คนส่วนใหญ่ของประเทศได้มีส่วนร่วมในการปกครองประเทศเป็นการมอบอำนาจอธิปไตยของราษฎร แต่ละคนให้ให้ผู้แทนของตนนำไปใช้ในการปกครองประเทศ เนื่องจากเราไม่สามารถให้ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศได้จึงคิดค้นวิธีการขึ้นมาเรียกว่า การเลือกตั้ง

เขาณะ ไตรมาส (2545 : 7) กล่าวว่า การเลือกตั้ง คือ การแข่งขันทางอำนาจ เพื่อเข้าไปสู่อำนาจ อำนาจและการใช้อำนาจทางการเมือง โดยอาศัยกลไกกระบวนการของการเลือกตั้งเป็นเครื่องมือในการ ใช้หลักประกันเพื่อให้เลือกตั้งเป็นการแข่งขันเข้าสู่อำนาจอย่างสุจริตเที่ยงธรรม โดยคาดหวังหรือ ผลลัพธ์จากการเลือกตั้งว่าสามารถสะท้อนถึงเจตนารมณ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน มากที่สุด

ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ (2548 : 7) กล่าวว่า การเลือกตั้ง คือ การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่ประชาชน แสวงหาทางเลือกในการปกครองและบำบัดความต้องการของตนเอง เป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยได้มีส่วนร่วมทางการเมืองอันเป็นกลไกที่แสดงออกซึ่งเจตจำนง ของประชาชนที่เรียกร้องหรือสนับสนุนให้มีการกระทำหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทาง การเมืองหรือการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน โดยประชาชนทั่วไป เลือกผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์ นโยบายและวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับตน ด้วยความ คาดหวังว่าผู้แทนหรือพรรคการเมืองที่ตนเลือกให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้น จะนำอุดมการณ์ และนโยบายไปเป็นแนวนโยบายในการบริหารประเทศ และทำหน้าที่พิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเอง การเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการแสวงหาทางเลือกในการเมืองการปกครองของประชาชนนั่นเอง

สรุปได้ว่า การเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นการแสดงออกถึง การเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน ผู้เป็นเจ้าของอธิปไตยโดยการใช้สิทธิ ออกเสียงเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของตน การเลือกตั้งเป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการเลือกสรร ผู้ปกครอง เพื่อเข้ามาทำหน้าที่ในการปกครองประเทศ

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งมีคุณค่าสมควรแก่การยกย่องว่าได้ดำเนินการตามครรลองของ ระบอบประชาธิปไตย และถือว่าเป็นฐานที่มาของความชอบธรรมในอำนาจของรัฐบาลและผู้ปกครอง จะต้องดำเนินไปตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับเป็นสากล ดังนี้ (เอกชาติ แจ่มอัน. 2547 : 6-8)

1. หลักความเป็นอิสระแห่งการเลือกตั้ง หมายความว่า การเลือกตั้งต้องกระทำโดยเสรี ไม่มีการ บังคับกดขี่จ้วงวานหรือใช้อิทธิพลใด ๆ ซึ่งหมายความว่า เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะคอยเฝ้าดูและดำเนินการ ให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยเสรีปราศจากการบีบบังคับข่มขู่ด้วยประการใดๆ ไม่ว่าจะใช้อำนาจมิสทินจ้าง หรือใช้อิทธิพลบีบบังคับ รัฐเองก็ต้องไม่กดขี่จ้วงวาน หรือใช้อิทธิพลบีบบังคับให้ราษฎรไปเลือกตั้ง การเลือกตั้งที่ปราศจากอิสระ ผู้ปกครองจะอ้างว่าตนมีอำนาจโดยชอบธรรมไม่ได้

2. หลักการเลือกตั้งตามกำหนดเวลา หมายความว่า เมื่อเลือกตั้งไปแล้วก็ต้องเลือกใหม่อีก โดยกำหนดระยะเวลาแน่นอน เช่น 3 ปี หรือ 5 ปี เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้แทนราษฎรว่าปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของประชาชนหรือไม่ เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเปลี่ยนแปลงตัวผู้แทนราษฎรคนเดิม หรือเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใหม่และเพื่อให้ประชาชนสามารถควบคุมผู้แทนของตนได้

3. หลักการเลือกตั้งอย่างแท้จริง หมายความว่า การเลือกตั้ง ที่บริสุทธิ์เป็นไปตามตัวบทกฎหมาย ปราศจากการครอบงำและเล่ห์กลทางการเมือง ปราศจากการใช้อิทธิพลทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ และสถานภาพทางสังคม วิธีที่จะทำให้การเลือกตั้งเป็นการเลือกตั้ง

4. หลักการออกเสียงทั่วไป หมายความว่า การให้สิทธิเลือกตั้งแก่ประชาชนทั่วไป โดยไม่มีการกีดกันหรือจำกัดสิทธิบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นพิเศษเนื่องจากเพศ ศิพ สถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม ฐานะชาติที่ประชาชนผู้นั้น ไม่ขาดคุณสมบัติการมีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มักจะคำนึงถึงคุณสมบัติที่สำคัญ 7 ประการ คือ

4.1 อายุประเทศต่าง ๆ มักจะกำหนดอายุขั้นต่ำของการมีสิทธิเลือกตั้งไว้ 18 ปี หรือ 20 ปี เป็นต้น

4.2 ความเป็นพลเมือง หมายถึง การเป็นสมาชิกรัฐหนึ่ง ๆ และการเป็นสมาชิคนั้นนำมาซึ่งสิทธิและหน้าที่ทางการเมือง

4.3 การมีถิ่นที่อยู่ หมายถึง การกำหนดระยะเวลาขั้นต่ำในการมีถิ่นที่อยู่ภายในเขตเลือกตั้ง

4.4 การรู้หนังสือ เงื่อนไขนี้ไม่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

4.5 คุณสมบัติเกี่ยวกับความประพฤติ หมายถึง การจำกัดสิทธิบุคคลบางประเภทที่มีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงจนถูกศาลตัดสินลงโทษ หรือตัดสิทธิในการเลือกตั้ง

4.6 คุณสมบัติเกี่ยวกับสภาพความสมบูรณ์ของจิตใจ ประเทศต่าง ๆ มักจะไม่ให้สิทธิเลือกตั้งแก่บุคคลที่มีความเจ็บป่วยทางด้านจิตใจ เช่น คนวิกลจริตไม่สมประกอบ เป็นต้น

4.7 คุณสมบัติเกี่ยวกับสถานภาพทางสังคมบางประการ เช่น นักพรตนักบวช ซึ่งสังคมถือว่าไม่ควรมีส่วนร่วมทางการเมือง

5. หลักการเลือกตั้งอย่างเสมอภาค หมายความว่า การมีสิทธิในการเลือกตั้งของประชาชนมีความสำคัญและได้รับการยอมรับโดยเท่าเทียมกัน ไม่ว่าผู้เลือกตั้งจะมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างไรหลักการที่ใช้เป็นมาตรการในการให้ความเสมอภาคคือการให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งคนหนึ่ง ๆ มีคะแนนเสียงเพียงหนึ่งคะแนน (One Man One Vote) และคะแนนเสียงทุกคะแนนมีความสำคัญเท่าเทียมกัน

สรุปได้ว่า หลักเกณฑ์การเลือกตั้งเป็นอุดมคติ แต่มีความจำเป็นมากในการที่จะประกันความบริสุทธิ์ยุติธรรมของการเลือกตั้ง การเลือกตั้งจึงเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามีส่วนร่วมในการแสดงบทบาททางการเมือง ช่วยกันรับผิดชอบต่อประเทศชาติและยังเป็นการแสดงออกถึงเจตนารมณ์ของประชาชนที่รัฐบาลจะต้องตระหนักและยึดถือเป็นเรื่องสำคัญ ประเทศเสรีประชาธิปไตยทุกประเทศจึงให้ความสำคัญต่อการเลือกตั้งมาก นอกจากนี้การเลือกตั้งยังเป็นเครื่องมือที่ชี้ให้เห็นว่าการปกครองบริหารประเทศของคณนั้นเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ กล่าวคือการเข้าปฏิบัติหน้าที่ก็เพราะได้รับการถันกรองและยอมรับจากประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของประเทศขณะเดียวกันก็เป็นการแสดงความชอบธรรมในการได้มาซึ่งอำนาจเพื่อให้นานาประเทศยอมรับ

วิธีการเลือกตั้ง

การแสดงออกถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน โดยการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตัวแทนของคนเพื่อเข้ามาทำหน้าที่ในการปกครองประเทศนั้น มีวิธีการเลือกตั้งซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธี คือ (พินิจจรรยา นามวัฒน์. 2534 : 76 ; อ้างถึงใน ผกาพรรณ ดันสอน. 2549 : 11)

1. การเลือกตั้งโดยตรง (Direct Election) หมายถึง การเลือกตั้งที่ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ได้ใช้วิจารณญาณของตนเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละตำแหน่ง โดยตรงคะแนนเสียงที่ได้รับจากการเลือกตั้งจะเป็นเครื่องวัดว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดจะชนะการเลือกตั้งในครั้งนั้น ๆ เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประเทศไทยเป็นการเลือกตั้งโดยตรง

2. การเลือกตั้งโดยอ้อม (Indirect Election) หมายถึง การที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งคณะบุคคลหนึ่งเข้าทำหน้าที่เลือกตั้งแทนคน เป็นการมอบหมายสิทธิในการเลือกตั้งให้แก่คณะบุคคลที่เข้าไปทำการเลือกตั้งนั้นจะมีสติปัญญา ความรู้ ความสามารถในการใช้วิจารณญาณได้ดีกว่า ซึ่งจะเป็นหลักประกันได้ว่าประชาชนจะได้ตัวผู้แทนที่ดีมีความสามารถแน่นอน ประเทศไทยเคยมีการเลือกตั้งโดยอ้อมเพียงครั้งเดียว คือ การเลือกตั้งครั้งแรก ในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2476

ประเภทของการเลือกตั้ง

การพิจารณาแบ่งประเภทของการเลือกตั้งนั้นอาจใช้หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ได้หลายวิธี เช่น ลักษณะที่มาของการจัดการเลือกตั้ง การกำหนดเขตเลือกตั้ง วิธีคิดคะแนน เป็นต้น (วัชรวิชัย ไชยสาร. 2541 : 121) แบ่งการเลือกตั้งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การเลือกตั้งทั่วไป หมายถึง การเลือกตั้งที่มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งทั่วประเทศมาลงคะแนนเสียงพร้อม ๆ กัน การเลือกตั้งทั่วไปมี 2 กรณี คือ ครบวาระที่จะต้องมีการเลือกตั้ง และยุบสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งการเลือกตั้งทั่วไปนี้จะเป็นเครื่องชี้วัดกระแสความคิดทางการเมืองของประชาชนได้เป็นอย่างดีแต่จะชี้วัดได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับระบบพรรคการเมืองของประเทศนั้น ๆ เช่น ประเทศ

ในระบบสองพรรคการเมือง การเลือกตั้งทั่วไปจะเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่เป็นเครื่องชี้วัดว่า ประชาชนยังคงสนับสนุนรัฐบาลเดิมอีกหรือไม่สำหรับประเทศที่เป็นระบบหลายพรรคการเมือง ลักษณะการจัดตั้งรัฐบาลเป็นรัฐบาลแบบผสมผลการเลือกตั้งทั่วไปไม่อาจชี้วัดได้ชัดเจนว่า ประชาชน ต้องการรัฐบาลเดิมหรือรัฐบาลใหม่ได้ เพราะการจัดตั้งรัฐบาลขึ้นอยู่กับการรวบรวมเสียงข้างมากของ พรรคการเมืองต่าง ๆ หลังจากการเลือกตั้งได้หรือไม่ อย่างไรก็ตามการเลือกตั้งทั่วไปก็ยังเป็นภาพ สะท้อนความคิดเห็นวัฒนธรรมทางการเมืองและแนวโน้มของกระแสความคิดทางการเมืองของ ประชาชนในประเทศหรือในเขตเมืองกับชนบท ปริมาณและลักษณะการซื้อสิทธิขายเสียง ในเขต เลือกตั้งต่าง ๆ ความนิยมพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครกับส่วนภูมิภาค อื่น ๆ เป็นต้น

2. การเลือกตั้งซ่อม ในกรณีที่ผู้แทนราษฎรขาดจากสมาชิกภาพ เช่น ตาย ลาออก หรือเพราะ เหตุอื่น ๆ ก็จะมีการเลือกตั้งซ่อมให้ได้ผู้แทนราษฎรมาแทนที่ผู้ที่พ้นสภาพการเป็นผู้แทนราษฎร แต่บาง คำนาก็ได้แยกการเลือกตั้งซ่อมในกรณีที่มีคำพิพากษาหรือคำวินิจฉัยของสภานิติบัญญัติว่าการเลือกตั้งที่ ผ่านมาไม่เป็นไปได้อย่างชอบ ซึ่งเป็นการขาดสมาชิกภาพ

สรุปได้ว่า การเลือกตั้งมี 2 ประเภท คือ การเลือกตั้งทั่วไปและการเลือกตั้งซ่อม การเลือกตั้ง ทั่วไปจะดำเนินการให้มีการเลือกตั้งขึ้นเมื่อครบวาระหรือยุบสภาผู้แทนราษฎร ส่วนการเลือกตั้งซ่อมนั้นจะ ดำเนินการให้มีการเลือกตั้งในกรณีที่ผู้แทนราษฎรขาดจากสมาชิกภาพ เช่น ตาย ลาออก หรือเพราะเหตุอื่น ๆ ก็จะมีการเลือกตั้งซ่อมให้ได้ผู้แทนราษฎรมาแทนที่ผู้ที่พ้นสภาพการเป็นผู้แทนราษฎร

แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความหมายของการกระจายอำนาจ

คำว่า “การกระจายอำนาจ” ในที่นี้หมายถึง สภาวะที่หน่วยงานหรือชุมชนระดับล่างสุด มี อำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับแนวทาง และวิธีการดำเนินกิจกรรมของตนเองไว้อย่างกว้างขวาง การ กระจายอำนาจ เป็นภาวะที่ตรงกันข้ามกับ “การรวมอำนาจ” ซึ่งเป็นภาวะที่หน่วยงานระดับบนสุดหรือ องค์กรระดับสูงสุดเป็นผู้กำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่อง มีนักวิชาการ หลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของหลักการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นไว้ดังนี้

ประยูร กาญจนกุล (2535 : 171) ได้ให้ความหมาย การกระจายอำนาจเป็นวิธีการที่รัฐมอบ อำนาจการปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่น ๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างโดยมีความเป็น อิสระตามสมควร ไม่ต้องขึ้นอยู่กับบัญชาของราชการส่วนกลาง

ประธาน คณะทฤษฎีศึกษาร (2537 : 24) ได้ให้ความหมายการกระจายอำนาจเป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ประชาชนแต่ละท้องถิ่นได้มีการจัดองค์กรขึ้น โดยความเห็นชอบของส่วนรวม (โดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง) ได้มีโอกาสเข้าร่วมในการแบ่งเบาภาระหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะบางประการ เพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

ประหยัด หงษ์ทองคำ (2547 : 238-295) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ ซึ่งแบ่งออกได้ 2 ความหมาย ดังนี้

1. การกระจายอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง การมอบหมายอำนาจไปให้ท้องถิ่นจัดทำกิจกรรมหรือบริการสาธารณะภายในเขตท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นมีอิสระบางประการในการปกครองตนเอง เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล สุขาภิบาล เป็นต้น

2. การกระจายอำนาจตามกิจการ หมายถึง การมอบอำนาจให้องค์การสาธารณะจัดทำกิจการบางประเภทใดประเภทหนึ่ง เพื่ออิสระในการดำเนินงานให้เหมาะสมกับเทคนิคของงานนั้น เช่น การไฟฟ้า การประปา และองค์การโทรศัพท์ เป็นต้น เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นอาจจะเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่น หรือ โดยแต่งตั้งจากราชการส่วนกลางก็ได้สาระสำคัญของการกระจายอำนาจอยู่ที่ว่า ท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองบางประการ โดยท้องถิ่นได้รับมอบอำนาจอยู่ที่ว่า การกระจายอำนาจนอกจากจะเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล โดยมอบอำนาจหน้าที่ที่รัฐบาลกลางต้องดำเนินการ ไปให้ท้องถิ่นจัดทำแล้ว ยังเป็นการลดอำนาจหน้าที่ของรัฐบาลกลางในส่วนที่เกี่ยวกับหน้าที่ที่ได้รับมอบให้องค์การปกครองท้องถิ่นรับไปจัดทำด้วย

จากความหมายต่าง ๆ ข้างต้น สรุปได้ว่า การกระจายอำนาจเป็นวิธีการที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่น ๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่าง โดยมีความอิสระตามสมควร และยังเป็นมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ประชาชนแต่ละท้องถิ่น ได้มีโอกาสเข้าร่วมในการแบ่งเบาภาระหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะบางประการ เพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

ความสำคัญของการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจทำให้เกิดการจัดระเบียบบริการราชการส่วนท้องถิ่นขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลถือว่าเป็นหน่วยงานปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง การกระจายอำนาจถือว่ามีผลสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้ท้องถิ่นรู้จักพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจกรรมของท้องถิ่นเอง ดังนี้

จารุพงศ์ พลเดช และคณะ (2540 : 12-13) ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจ โดยกล่าวไว้ว่า การกระจายอำนาจการปกครองมีความสำคัญในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมอย่างยิ่ง ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การกระจายอำนาจเป็นรากแก้วของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย การปกครองตนเองในรูปแบบการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริงหรือการกระจายอำนาจไปในระดับที่ต่ำสุด คือ รากแก้วซึ่งเป็นฐานเสริมสำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย

2. การกระจายอำนาจมีความสำคัญอย่างยิ่งในทางเศรษฐกิจและสังคม ในด้านการพัฒนาชนบท การพัฒนาชนบทกำลังเป็นนโยบายที่เน้นหนักและมีการรณรงค์กันมากการพัฒนาชนบทมีเหตุผลจากปรัชญาการปกครองในแง่การกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมมากขึ้น การพัฒนาชนบทที่จะให้สัมฤทธิ์ผลนั้นจำเป็นต้องมีความคิดริเริ่มช่วยตนเองจากท้องถิ่น และเปิด โอกาสให้คนท้องถิ่นนั้น ๆ มีส่วนร่วมมีส่วนร่วมร่วมกัน และลักษณะดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยโครงสร้างการปกครองตนเองในลักษณะที่มีความอิสระพอสมควรซึ่งเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงเท่านั้น

ดังนั้น การกระจายอำนาจ ไม่เป็นเพียงแต่ให้โอกาสแก่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังมีผลต่อเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของประเทศอีกด้วย

การกระจายอำนาจทำให้เกิดการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลถือว่าเป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งตามแนวความคิดของหลักการกระจายอำนาจ โดยสาระสำคัญและหลักการกระจายอำนาจ (สถาบันพระปกเกล้า. 2548 : ออนไลน์) ได้แบ่งหลักการกระจายอำนาจมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการคือ

1. มีความเป็นนิติบุคคล การกระจายอำนาจการปกครองนั้นจะต้องมีองค์การเป็นนิติบุคคลต่างหากจากองค์การของรัฐบาลกลาง การมีองค์การเป็นนิติบุคคลต่างหากนี้ก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน องค์การเหล่านี้จะต้องมีงบประมาณทรัพย์สิน หนี้สินและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง

2. มีอำนาจอิสระในการบริหารงาน ความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการกระจายอำนาจการปกครอง เพราะหากองค์กรนั้นไม่มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ที่จะต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์กรเช่นนี้ก็จะไม่มีลักษณะไม่ผิดไปจากหน่วยการปกครองภูมิภาค ซึ่งมีฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาลกลางที่ประจำอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ องค์กรปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติภารกิจของตนเองตลอดจนมีอิสระพอสมควรในการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั่วประเทศ องค์กรปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติภารกิจของตนเองตลอดจนมีอิสระพอสมควรในการกำหนดนโยบายหรือการ

ตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ แต่มีข้อสงสัยว่าอำนาจอิสระและองค์กรปกครองท้องถิ่นนั้นจะต้องมีพอสมควรไม่มากเกินไปจนทำให้เกิดการกระทบกระเทือนต่อเอกราชและอธิปไตยของประเทศหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง องค์กรปกครองท้องถิ่นมิใช่เป็นสถาบันการเมืองที่มีอำนาจอธิปไตยเป็นของตนเอง หากแต่มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ มีองค์กรจำเป็นสำหรับทำหน้าที่ทางด้านนิติบัญญัติ และบริหารกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ของตนเท่านั้น

3. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเลือกผู้บริหารและผู้นำที่นิติบัญญัติการมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในท้องถิ่นของประชาชนนั้น อาจทำได้หลายระดับ แล้วแต่ความสามารถและความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ เช่น ประชาชนบางคนอาจมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่น เฉพาะการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ขององค์กรปกครองท้องถิ่นเท่านั้น แต่บางคนอาจมีความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองของท้องถิ่นมากกว่านั้นถึงกับสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อให้ได้มีโอกาสเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นด้วยตนเองก็อาจทำได้

4. มุ่งประมาณของตนเอง องค์กรปกครองท้องถิ่นต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ด้วยตนเอง รวมถึงการมีอำนาจในการบริหารงบประมาณที่ได้มานั้นด้วยตนเอง การให้องค์กรปกครองท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บและบริหารรายได้ด้วยตนเองนี้ เป็นการมอบอำนาจการตัดสินใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด ตั้งแต่การวางแผนการปฏิบัติงาน การจัดเก็บรายได้ การบริหารและการบริการประชาชนในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

จากองค์ประกอบทั้ง 4 ประการหลังของการกระจายอำนาจตามที่กล่าวมานี้ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานส่วนท้องถิ่นมีองค์ประกอบครบทั้ง 4 ประการ และสามารถปฏิบัติงานได้โดยปราศจากการถูกควบคุมหรือถูกแทรกแซงจากหน่วยงานในระดับสูงกว่า ไม่ว่าจะเป็นส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคแล้ว ย่อมจะเป็นหน่วยงานส่วนท้องถิ่นที่มีความสมบูรณ์และพร้อมที่จะปฏิบัติงานเพื่อท้องถิ่นของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพแต่ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับส่วนประกอบอื่น ๆ อีกด้วย

หลักการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหลักการเปิดโอกาสให้แต่ละท้องถิ่นดูแลจัดการปัญหาของตนเองในระดับท้องถิ่น ทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของแต่ละท้องถิ่นได้ และหลักการกระจายอำนาจตั้งอยู่บนพื้นฐานประโยชน์อย่างน้อย 5 ประการดังนี้ (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี, 2546 : 3)

1. เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางหรือหน่วยบริหารราชการส่วนกลาง

2. เป็นการทำให้ปัญหาในท้องถิ่นได้รับการแก้ไขปรับปรุงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่นนั้น
3. เป็นการส่งเสริมให้คนแต่ละท้องถิ่นได้แสดงความสามารถ และพัฒนาบทบาทตนเองในการดูแลรับผิดชอบท้องถิ่นตนเอง
4. เป็นการส่งเสริมและพัฒนาการเมืองในระดับท้องถิ่น อันเป็นรากฐานของระบอบประชาธิปไตยและเป็นพื้นฐานสำคัญให้คนในท้องถิ่นได้ก้าวขึ้นไปดูแลปัญหาในระดับชาติต่อไป
5. เป็นการเสริมสร้างความมั่นคงและความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนที่จะทำให้ประชาชนมีคุณภาพและมีบทบาทในการจัดการดูแลชุมชนท้องถิ่นของตนเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า หลักการกระจายอำนาจเป็นการส่งเสริมให้แต่ละบุคคลในท้องถิ่นได้แสดงความสามารถและพัฒนาตนเองในการดูแลรับผิดชอบ ส่งเสริมและพัฒนาการเมืองระดับท้องถิ่น สร้างความมั่นคงและความเข้มแข็งให้กับชุมชนที่ทำให้ประชาชนมีคุณภาพและมีบทบาทในการจัดการดูแลชุมชนในท้องถิ่น มีอำนาจอิสระในการบริหารงาน ความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการกระจายอำนาจปกครอง

ขั้นตอนการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 2551 : 22)

1. คณะกรรมการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อรัฐสภา
2. กำหนดการจัดระบบการบริการสาธารณะตามอำนาจและหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง
3. ปรับปรุงสัดส่วนภาษีและอากร รายได้ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. ประสานการถ่ายโอนข้าราชการ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นและพนักงานรัฐวิสาหกิจระหว่างรัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับคณะกรรมการ พนักงานส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่

เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดอำนาจและหน้าที่การจัดสรรภาษีและอากรเงินอุดหนุน เงินงบประมาณที่ราชการส่วนกลางโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6. เสนอแนะรัฐมนตรีให้มีการกระจายอำนาจการอนุมัติหรือการอนุญาตตามที่มีกฎหมาย บัญญัติการให้บริการประชาชนและการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นๆ เป็นสำคัญ

7. เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร การงบประมาณ และการรักษา วินัยทางการเงินการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

8. เสนอแนะการตราพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ประกาศ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งที่จำเป็นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครอง ส่วนท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรี

9. เร่งรัดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ประกาศ ข้อบังคับ ระเบียบคำสั่ง ที่จำเป็น เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

10. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการจัดสรรเงินงบประมาณที่จัดสรรเพิ่มขึ้น ให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลาง

11. พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความ จำเป็น

12. เสนอแนะและจัดระบบตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น

13. เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีที่ปรากฏว่าส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจไม่ดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

14. เสนอรายงานเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อ คณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

15. ออกประกาศกำหนดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

16. ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติและกฎหมายอื่น ประกาศของ คณะกรรมการ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ขั้นตอนการกระจายอำนาจ คือ เสนอรายงานเกี่ยวกับการกระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อขอความเห็นชอบ จากคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อสภาพิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตามความจำเป็น เสนอแนะ จัดระบบตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

ตามแนวความคิดการปกครองประเทศแล้ว รัฐบาลซึ่งเป็นองค์กรทางการเมืองที่ปกครองประเทศ ย่อมมีภาระหน้าที่อย่างมากในการบริหารประเทศ เพื่อให้ประชาชนได้รับความสุข และความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต อีกทั้งความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมแต่ย่อมเป็นไปได้ที่รัฐบาลจะดูแลและจัดทำบริการให้กับประชาชนได้ทั่วถึงทุกชุมชนทั่วประเทศ อาจเกิดความล่าช้าในการดำเนินงานจากการดูแลไม่ทั่วถึง จากการที่ไม่อาจตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้ และรวมทั้งข้อจำกัดในด้านงบประมาณและบุคลากรที่ไม่อาจดำเนินการได้อย่างเพียงพอและทั่วถึง เมื่อเป็นดังนี้ การลดภาระหน้าที่ของรัฐบาลส่วนกลางโดยให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง เพื่อสนองความต้องการของชุมชน เกิดความสะดวกรวดเร็ว

ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

ความหมายของการปกครองท้องถิ่น ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายหรือนิยามไว้มากมาย อาจแตกต่างกันบ้างในการใช้คำ ลำนวน และรายละเอียดเท่านั้น แต่ในหลักการที่สำคัญมีนัยที่คล้ายคลึงกัน ดังนี้

ปริญญ์ เทวานฤมิตรกุล (2544 : 33) กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่ประชาชนมีสิทธิในการปกครองตนเองในเรื่องของท้องถิ่น โดยรับมีหน้าที่ให้ความเป็นอิสระแก่ประชาชนในการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น หรือเรียกว่า การกระจายอำนาจจากส่วนล่างให้ท้องถิ่น แต่การให้ความอิสระนี้มีข้อจำกัดภายใต้รัฐธรรมนูญมาตรา 1 ซึ่งบัญญัติว่า ประเทศเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแบ่งแยกมิได้ การให้มีอิสระในการปกครองตนเองของท้องถิ่น ซึ่งมีอาจให้ความเป็นอิสระถึงขนาดเป็นรัฐอิสระหรือเป็นแบบมลรัฐได้

อนุก เหล่าธรรมทัศน์ (2545 : 27) ได้กล่าวถึงการเป็นประชาธิปไตยในท้องถิ่นนั้น ต้องเน้นการที่ประชาชนปกครองโดยตนเองทางตรงให้มากขึ้น หมายความว่า ถ้าเป็นประชาธิปไตยระดับประเทศเน้นที่การเลือกผู้แทน แต่ถ้าเป็นประชาธิปไตยท้องถิ่นเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยตรง คือ เน้นการที่ประชาชนปกครองตนเอง

รศ.ดร. รัตนเสริมพงศ์ (2546 : 15) ได้กล่าวไว้ในเอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่น หมายถึง ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีอำนาจปกครองตนเองตามที่ได้รับการกระจายอำนาจจากรัฐบาลดำเนินการปกครองตนเองโดยจัดตั้งองค์กรขึ้นมาใช้อำนาจแทนประชาชนเรียกว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างเป็นอิสระภายใต้กรอบนโยบาย กฎหมาย และการกำกับดูแลของรัฐ

ประชัน คณะวน (2549 : 12) ได้กล่าวไว้ในเอกสารคำสอนการปกครองท้องถิ่นไทย ได้สรุปความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลได้กระจายอำนาจการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีสิทธิ มีอำนาจในการปกครองบริหารจัดการตนเอง ซึ่งเป็นองค์กรที่มีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร โดยมีรูปแบบการปกครองด้วยกัน 5 รูปแบบคือ เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล

จากความหมายของการปกครองท้องถิ่นที่นักวิชาการทั้งหลายได้ให้ความหมายไว้ สรุปได้ว่า การที่รัฐมอบอำนาจการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเอง และมีส่วนร่วมในการบริหารพัฒนาท้องถิ่นของตน ซึ่งแต่ละท้องถิ่นจะมีความต้องการ ศักยภาพในการพัฒนาที่แตกต่างกัน แต่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องและหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นต้องอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองในท้องถิ่นมีความสำคัญมากในปัจจุบัน เพราะทำให้ประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง การบริหารและการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้มีความเข้มแข็ง ดำเนินนโยบายตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ซึ่งได้มีนักวิชาการได้ให้คำนิยามถึงความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

พูนศักดิ์ วาณิชวิเศษกุล (2532 : 34 ; อ้างถึงใน สุภักษร ตระกูลศิริ. 2553 : 13) ได้กล่าวไว้ว่า การปกครองท้องถิ่นทำให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตยอันเนื่องมาจาก

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถาบันให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นภาพจำลองของระบบการเมืองของชาติ มีกิจกรรมทางการเมือง โดยเฉพาะการเลือกตั้ง เป็นการชักนำให้คนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมการปกครองตนเอง เป็นการฝึกหัดการตัดสินใจทางการเมือง
2. การสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคง จะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อน เพราะการพัฒนาทางการเมืองในวงกว้างจะนำไปสู่ความเข้าใจการเมืองในระดับชาติโดยง่าย
3. การปกครองท้องถิ่น จะทำให้ประชาชนเกิดความรอบรู้แจ่มแจ้งทางการเมือง กล่าวคือ ประชาชนจะรู้ถึงวิธีการเลือกตั้ง การตัดสินใจ การบริหาร การเมืองท้องถิ่น การต่อสู้แข่งขันกันตามวิถีทางการเมืองทำให้เกิดกลุ่มทางการเมืองในที่สุด
4. การปกครองท้องถิ่น ทำให้เกิดการเข้าสู่วิถีการเมืองของประชาชนด้วยเหตุที่การเมืองท้องถิ่นมีผลกระทบต่อประชาชน โดยตรงและใกล้ชิด และเกี่ยวพันต่อการเมืองระดับชาติ หากมี

กิจกรรมทางการเมืองอยู่เสมอก็คจะทำให้เกิดความคึกคักและมีชีวิตชีวาต่อการปกครองท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นจะมีความเกี่ยวพันและเข้าสู่ระบบการเมืองตลอดเวลา

5. การเมืองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างนักการเมืองระดับชาติ นักการเมืองท้องถิ่นผ่านการเรียนรู้ทางการเมืองในท้องถิ่น ทำให้คุณภาพของนักการเมืองระดับชาติสูงขึ้น ด้วยเหตุที่ได้รับความนิยมสรรเสริญจากประชาชนจึงทำให้ได้รับการเลือกตั้งในที่สุด

อมร รักษาสัตย์ (2543 : 179-180) กล่าวว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างมากต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ยิ่งรัฐกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นมากขึ้นเท่าใด การปกครองส่วนท้องถิ่นยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน พ.ศ. 2540 ได้ให้อำนาจแก่ท้องถิ่นมากขึ้น โดยความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน มีดังนี้

1. เน้นการให้ความเป็นอิสระ แต่ต้องไม่เกิดความแตกแยกในชาติ
2. เน้นสิทธิในการที่จะได้รับการจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน
4. ความเป็นอิสระของท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ มากขึ้น
5. มีองค์ประกอบขององค์กร คือ ฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารท้องถิ่น
6. การให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการแต่งตั้งและถอดถอนบุคลากรท้องถิ่น
7. การให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการเสนอให้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น
8. กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่บำรุงศิลปวัฒนธรรม

ในส่วนของ การปกครองส่วนท้องถิ่น หัวใจของการปกครองนั้นมีความสำคัญพอที่จะอธิบายได้ให้เข้าใจง่ายขึ้น ดังนี้ (อมร รักษาสัตย์. 2543 : 181)

1. การปกครองท้องถิ่นทำให้ชีวิตของคนในท้องถิ่นมีความเป็นอยู่อย่างที่ดีขึ้นต้องการ เนื่องจากการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นการปกครองที่ประชาชนในท้องถิ่นบริหารจัดการกันเองตามต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น

2. การปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้ผู้คนในท้องถิ่นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี เป็นผลจากการที่ท้องถิ่นบริหารจัดการกิจการบริการสาธารณะเอง เนื่องจากมีเหตุผลดังนี้

2.1 สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ทันเหตุการณ์ การตัดสินใจทันที เกิดความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา

2.2 สามารถแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ถูกต้องตรงจุด

2.3 สามารถบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอแก่ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

3. การปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้ผู้คนในท้องถิ่นมีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม เมื่อความต้องการของคนในท้องถิ่นได้รับการตอบสนองชีวิตความเป็นอยู่ก็ดีขึ้นตามลำดับ

สรุป องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในปัจจุบัน โดยเฉพาะในปัจจุบันรัฐให้อำนาจแก่ท้องถิ่นในการดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่นเอง ซึ่งการปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นเรื่องใกล้ตัวของประชาชนเป็นเวทีแรกของการในก้าวไปสู่การเมืองระดับประเทศ

หลักการของการปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักการของการปกครองส่วนท้องถิ่น มีรูปแบบหน่วยการปกครองท้องถิ่นหลายรูปแบบตามความแตกต่างของความเจริญ ประชากร หรือขนาดของพื้นที่ และมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามความเหมาะสม และได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมาย ดังนี้

อุทัย หิรัญโต (2532 : 4) กล่าวถึงหลักการปกครองท้องถิ่นไว้ 4 ประการคือ

1. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย แยกจากรัฐบาลกลาง มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน
2. มีอิสระในการบริหารงาน และสามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการวินิจฉัย และการกำหนดนโยบายภายใต้การควบคุมของรัฐ
3. มีงบประมาณของตนเอง โดยมีอำนาจเก็บภาษีและรายได้อื่น ๆ ตามกฎหมายที่กำหนด
4. ผู้บริหารท้องถิ่นได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนทั้งหมดหรือบางส่วน

อมร รักษาต้ศย์ (2543 : 204-210) กล่าวถึงหลักการเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศประชาธิปไตยมีสาระสำคัญ พอสรุปได้ดังนี้

1. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรของประชาชนเพื่อประชาชน
 - 1.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรของประชาชนในท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นเป็นเจ้าของอำนาจในการปกครองท้องถิ่น ประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจในการปกครองท้องถิ่นย่อมเป็นเจ้าขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ประชาชนเป็นผู้กำหนดว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีลักษณะอย่างไร ใหญ่เล็กแค่ไหน มีอำนาจหน้าที่มากน้อยเพียงใด มีรูปแบบโครงสร้างอย่างไร
 - 1.2 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรโดยประชาชนในท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจการปกครองตนเองตามอุดมการณ์ประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่น จึงเป็นการ

ปกครองโดยประชาชน แต่เนื่องจากประชาชนไม่สามารถดำเนินการปกครองได้ด้วยตนเอง จึงมอบอำนาจให้สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นทำหน้าที่บริหารแทน โดยการเลือกตั้งจากประชาชน

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคล

2.1 มีอำนาจตามกฎหมาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งโดยมีกฎหมายรับรองตามกฎหมายมหาชน มีอำนาจในการถือสิทธิและใช้สิทธิตามกฎหมาย เช่น การเป็นเจ้าของที่ดิน การซื้อ การจ้าง อำนาจในการเก็บภาษีอากร การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

2.2 มีความอิสระในการบริหารกิจการตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระ มีความเป็นเอกเทศแยกต่างหากจากรัฐบาลกลาง มีงบประมาณของตนเอง มีบุคลากรของตนเอง สามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการกำหนดนโยบาย แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เอง

สมคิด เลิศไพฑูรย์ (2547 : 23-25) การปกครองท้องถิ่นรูปแบบการปกครองที่เกิดขึ้นจากการกระจายอำนาจการปกครองตามพื้นที่โดยท้องถิ่นจะจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมา ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างตามกฎหมายให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยการดำเนินการดังกล่าวจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของส่วนกลางซึ่งสรุปหลักการสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การให้คนในท้องถิ่นปกครองตนเอง

สมพล ใจเย็น (2550 : 23) กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่นรูปแบบการปกครองที่เกิดขึ้นจากหลักการกระจายอำนาจทางการปกครองตามพื้นที่โดยท้องถิ่นจะจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมา ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างตามกฎหมายกำหนดให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยการกำหนดการดังกล่าวจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของส่วนกลาง ซึ่งหลักการสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นคือ การให้คนในท้องถิ่นปกครองตนเอง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ให้ความหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายจัดตั้ง

จากแนวคิดข้างต้นของนักวิชาการ สรุปได้ว่า หลักการปกครองท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารงาน มีงบประมาณของตนเอง โดยมีอำนาจเก็บภาษีและรายได้อื่น ๆ

ประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจปกครองตนเองตามอุดมการณ์ประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่น จึงเป็นการปกครองโดยประชาชน แต่เนื่องจากประชาชนไม่สามารถดำเนินการปกครองได้ด้วยตนเอง จึงมอบอำนาจให้สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นทำหน้าที่บริหารแทน โดยการเลือกตั้งจากประชาชน

องค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการส่งเสริมประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่น โดยให้ประชาชนในท้องถิ่นเรียนรู้การปกครองตนเองอันเป็นรากฐานสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมืองนำไปสู่ความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบประชาธิปไตยโดยประชาชนมีส่วนร่วมและสามารถตรวจสอบได้ง่ายสามารถแก้ไขปัญหาในท้องถิ่น แต่ละแห่งได้รวดเร็ว

โกวิท พวงงาม (2552 : 31-33) ได้กำหนดองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่นไว้ 8 ประการ คือ

1. สถานะตามกฎหมาย หมายความว่า หากประเทศกำหนดการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่าประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอย่างแท้จริง
2. พื้นที่และระดับ เป็นปัจจัยสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับหน่วยการปกครองท้องถิ่นหลายประการ เช่น ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ ความสำนึกในการปกครองตนเอง จึงมีกฎเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่
3. องค์การนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยผลของกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางมีขอบเขตของการปกครอง มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย และออกข้อบังคับให้มีการควบคุมและปฏิบัติตามนโยบาย
4. การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมือง การปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ
5. การเลือกตั้งสมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง
6. อิสระในการปกครองตนเอง สามารถใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติกิจการภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย โดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายบังคับบัญชาหน่วยงานราชการ

7. งบประมาณของตนเอง มีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

8. การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งแล้วยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชนโดยส่วนรวม โดยการอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ทั้งนี้มิได้หมายความว่ามิอิสระเต็มที่ทีเดียว คงหมายถึงเฉพาะอิสระในการดำเนินการเท่านั้น

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ โดยได้รับการรับรองตามกฎหมาย มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีพื้นที่ มีอิสระในการปกครองตนเอง โดยผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องได้รับการเลือกตั้งมาจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ

การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล

ความเป็นมาของการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล

โกวิท พวงงาม (2552 : 254) กล่าวว่าในปี พ.ศ. 2537 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารงานในตำแหน่งแทนประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 236 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 นับตั้งแต่ พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 ทำให้มีการปรับฐานะการบริหารงานในระดับตำบล โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ของสภาตำบลทั่วประเทศ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้ คือ

1. รูปแบบ “สภาตำบล” ได้รับการยกฐานะเป็นนิติบุคคล อันได้แก่ สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 150,000 บาท ซึ่งในปัจจุบันมีอยู่ประมาณ 567 ตำบล
2. รูปแบบ “องค์การบริหารส่วนตำบล” (อบต.) ตั้งขึ้นจากสภาตำบลที่มีรายได้ (โดยไม่รวมเงินอุดหนุน) ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น (ตามมาตรา 43) ซึ่งในปี 2542 มีจำนวนอยู่ 6,369 แห่ง

การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย

และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งได้มีการประกาศจัดตั้งในแต่ละครั้ง ดังนี้ (โกวิทย์ พวงงาม. 2546 : 170)

ครั้งที่ 1 (พ.ศ. 2538) จำนวน 617 แห่ง มีผลใช้บังคับตั้งแต่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2538

ครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2539) จำนวน 2,143 แห่ง มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2539

ครั้งที่ 3 (พ.ศ. 2540) จำนวน 6,397 แห่ง มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540

ปัจจุบันมี อบต. ที่ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลอีกหลายแห่ง ซึ่งคาดว่าในอนาคตสามารถจัดตั้ง อบต. ได้ทั้งหมดในปีต่อไป

โครงสร้างของการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลหรือที่เรียกย่อ ๆ ว่า อบต. กำเนิดขึ้นในปี พ.ศ. 2537 โดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เหตุผลที่จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นก็เพราะสภาตำบลซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาคไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลทำให้การบริหารงานไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพขาดความคล่องตัวในการบริหารงานจึงต้องปรับปรุงฐานะของสภาตำบลและการบริหารงานของสภาตำบลเสียใหม่ให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนมากขึ้น รวมทั้งให้มีการยกฐานะสภาตำบลขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล (มานิตย์ จุมปา. 2547 : 275)

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ได้บัญญัติให้สภาตำบลที่มีรายได้เฉลี่ย 3 ปี ย้อนหลังไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท โดยให้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งแบ่งโครงสร้างเป็นสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 2 คน ในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้าน สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 6 คน หากในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 2 หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละ 3 คน และอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีกำหนดวาระคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง

สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 46 ดังนี้ ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติรายจ่ายเพิ่มเติม ควบคุม

การบริหารงานของคณะผู้บริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบลกฎหมายระเบียบและข้อบังคับทางราชการ

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 2 คน และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 59 ดังนี้

การบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติข้อบัญญัติและแผนพัฒนาตำบลและรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่ทางราชการมอบหมาย

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และมีบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมาย โดยบัญญัติหน้าที่ อบต. จะต้องทำดังนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอย

และสิ่งปฏิกูล

3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. คุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาสีตปะ จาริตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

นอกจากนี้ กฎหมายยังกำหนดให้ อบต. ที่มีความสามารถ มีศักยภาพเพียงพอ อาจจัดทำกิจการในเขต อบต. อีกจำนวน 13 ข้อ ดังนี้

1. ให้น้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. ให้น้ำและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
3. ให้น้ำและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
4. ให้น้ำและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
11. กิจการเกี่ยวกับพาณิชย์
12. การท่องเที่ยว
13. การผังเมือง

อำนาจหน้าที่ของ อบต. ที่กล่าวมานั้น ไม่เป็นการตัดอำนาจหน้าที่ของกระทรวง ทบวงกรม หรือองค์การ หรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินกิจการใด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบล แต่ต้องแจ้งให้ อบต. ทราบล่วงหน้าตามสมควร ในกรณีนี้หาก อบต. มีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนิน กิจการดังกล่าว ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐนำความเห็นของ อบต. ไปประกอบการพิจารณาดำเนินกิจการนั้นด้วย

อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการองค์การบริหารส่วน ตำบล
2. พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
3. ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหาร อบต. ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล และกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร อบต.

คณะกรรมการบริหาร มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบัญญัติและแผนพัฒนา ตำบลและรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
2. จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหาร ส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3. รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

4. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

องค์การบริหารส่วนตำบล มีรายได้ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ตาม พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ดังนี้

1. ภาษีอากรและค่าธรรมเนียม มีดังนี้

- 1.1 ภาษีบำรุงท้องที่
- 1.2 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- 1.3 ภาษีป้าย
- 1.4 อากรการฆ่าสัตว์ และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์
- 1.5 ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน
- 1.6 ภาษีธุรกิจเฉพาะ
- 1.7 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการขายสุรา
- 1.8 ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นพนัน
- 1.9 อากรรังนกอีแอ่น
- 1.10 ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล
- 1.11 อากรประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมาย ว่าด้วยการประมง
- 1.12 ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าป่าไม้
- 1.13 ค่าธรรมเนียมและจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน
- 1.14 ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม
- 1.15 ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่
- 1.16 เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ
- 1.17 ภาษีมูลค่าเพิ่ม
- 1.18 ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับตามกฎหมายกำหนด

2. เงินอุดหนุนรัฐบาล

3. เงินกู้โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

- 3.1 กู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคล
- 3.2 การกู้ตาม (3.1) กระทำได้เมื่อ ได้รับอนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.3 การคุ้มครองปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

4. รายได้จากทรัพย์สินและรายได้อื่นๆ

4.1 รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.2 รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.3 รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.4 เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้

4.5 รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้

4.6 รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

การกำกับดูแล อบต.

กฎหมายได้กำหนดให้ นายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแล อบต. ดังนี้
นายอำเภอ

1. ให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติตำบล
2. เป็นผู้อนุมัติข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายของ อบต.
3. สั่งให้สมาชิกสภา อบต. ซึ่งได้รับเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่ง
4. มีอำนาจเรียกสมาชิกสภา อบต. ผู้บริหาร อบต. พนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างของ อบต.

แจ้งหรือสอบสวน ตลอดจนเรียกรายงานและเอกสารใดๆจาก อบต. มาตรวจสอบ

5. เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดยุบสภา อบต. ได้

6. เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ผู้บริหาร อบต. ทั้งคณะหรือบางคนออกจากตำแหน่งได้
ผู้ว่าราชการจังหวัด

1. เป็นผู้อนุญาตให้ข้าราชการในสังกัดไปปฏิบัติงานใน อบต. เป็นการชั่วคราว

(ตามคำขอของ อบต.)

2. เป็นผู้วินิจฉัยกรณีเกิดความขัดแย้งในเรื่องข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายระหว่างนายอำเภอ
กับ อบต.

3. สั่งให้สมาชิกสภา อบต. ซึ่งได้รับการเลือกตั้งพ้นจากตำแหน่ง

4. สั่งให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล ออกจากตำแหน่งเมื่อมีส่วนได้เสียในสัญญา

กับ อบต.

5. สั่งให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นกรรมการบริหาร อบต. ออกจากตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
เมื่อสภา อบต. มีมติให้บุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่งผู้บริหาร อบต.

บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ จึงขออธิบายเฉพาะประวัติพอสังเขป ดังนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย. 2554 : 7-10)

1. สภาพทั่วไป

1.1 ลักษณะที่ตั้ง/อาณาเขตและเขตการปกครอง

ลักษณะที่ตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝายตั้งอยู่ในเขตอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ มีเนื้อที่ 69 ตารางกิโลเมตรหรือ 43,125 ไร่ โดยประมาณ ห่างจากอำเภอแคนดง 9 กิโลเมตร ห่างจากอำเภอสตึก 11 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดบุรีรัมย์ 43 กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 420 กิโลเมตร

อาณาเขต องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝายมีอาณาเขตติดกับตำบลใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับตำบลคงพลอง	อำเภอแคนดง
ทิศตะวันออก	ติดกับตำบลนิคม	อำเภอสตึก
ทิศใต้	ติดกับตำบลคอนมนต์	อำเภอสตึก
ทิศตะวันตก	ติดกับตำบลแคนดง	อำเภอแคนดง

เขตการปกครอง องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝายมีเขตการปกครองครอบคลุมพื้นที่

1 ตำบล 11 หมู่บ้าน ได้แก่

1. หมู่ที่ 1	บ้านโนนสำราญ
2. หมู่ที่ 2	บ้านตะแบง
3. หมู่ที่ 3	บ้านปอแดง
4. หมู่ที่ 4	บ้านหัวฝาย
5. หมู่ที่ 5	บ้านน้อยหนองบึง
6. หมู่ที่ 6	บ้านโคกสว่าง
7. หมู่ที่ 7	บ้านจี้เหล็ก
8. หมู่ที่ 8	บ้านโนนเขวา
9. หมู่ที่ 9	บ้านหนองหญ้าคา
10. หมู่ที่ 10	บ้านป่ามัน
11. หมู่ที่ 11	บ้านวังน้ำใส

1.2 ประชากร

จำนวนประชากรตามสถิติการทะเบียนราษฎร ณ เดือน กันยายน พ.ศ. 2553
ทั้งสิ้น 7,312 คน เป็นเพศชายจำนวน 3,645 คน เพศหญิงจำนวน 3,667 คน ความหนาแน่นของ
ประชากร 105.97 คนต่อตารางกิโลเมตร จำนวน 1,773 ครัวเรือน

2. สภาพเศรษฐกิจ

2.1 อาชีพ

อาชีพหลักของประชากรในเขตตำบลหัวฝาย คือ การทำไร่อ้อย ทำนา ไร่มัน
สวนข้าวโพด สวนยางพารา ผักสวนครัว ถั่วลิสง หลังฤดูเก็บเกี่ยว

2.2 หน่วยธุรกิจในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล

- ร้านค้า	96	ร้าน
- ร้านซ่อม	4	ร้าน
- โรงสี (ข้าว)	17	โรง
- โรงขนมจีน	4	โรง
- ท่าทราย	2	ท่า
- ร้านคอมพิวเตอร์	1	ร้าน
- โรงเพาะเห็ด	2	โรง
- ร้านตัดผม	1	ร้าน
- บ้านเช่า	4	หลัง

2.3 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

จำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย
มีจำนวนทั้งสิ้น 5,229 คน

3. สภาพทางสังคม

3.1 การศึกษา

โรงเรียนประถมศึกษาและ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 6 แห่ง

3.2 สถาบันและองค์กรทางศาสนา

วัดและสำนักสงฆ์ จำนวน 12 แห่ง

3.3 สาธารณสุข

สถานีอนามัยประจำองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 แห่ง

3.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

มีป้อมยามตำรวจ จำนวน 1 แห่ง

4. การบริการพื้นฐาน

4.1 การคมนาคม

มีเส้นทางคมนาคม 2 เส้นทางหลัก คือ ถนนสายสตึก-พิมาย-นครราชสีมา และ ถนน รพช. สายจากบ้านหัวฝาย-นาลาว

4.2 การโทรคมนาคม

ไม่มีที่ทำกาการไปรษณีย์ และไม่มีสถานีโทรคมนาคมอื่นๆ

4.3 การไฟฟ้า

มีไฟฟ้าขยายครอบคลุมพื้นที่ 11 หมู่บ้าน ประชากรมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน

4.4 แหล่งน้ำธรรมชาติ

มีลำน้ำ, ลำห้วย 2 สาย มีบึง, หนอง, คลองและอื่นๆ 5 แห่ง

4.5 แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ฝายน้ำล้น จำนวน 1 แห่ง
- บ่อน้ำคั้น จำนวน 6 แห่ง
- บ่อโยก จำนวน 6 แห่ง

5. ข้อมูลอื่นๆ

5.1 ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ คือ ฝายน้ำล้นบ้านหัวฝาย กั้นลำตะโคง เหมาะแก่การฟื้นฟูพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจในอนาคต

5.2 มวลชนจัดตั้ง

- ลูกเสือชาวบ้าน จำนวน 2 รุ่น 250 คน
- อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน 2 รุ่น 76 คน

6. ศักยภาพในตำบล

6.1 ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย

1. บุคลากร	จำนวน	48	คน
- ตำแหน่งในสำนักงานปลัด	จำนวน	12	คน
- ตำแหน่งในส่วนโยธา	จำนวน	6	คน
- ตำแหน่งในส่วนการคลัง	จำนวน	6	คน
- ตำแหน่งในส่วนการศึกษา	จำนวน	24	คน

2. ระดับการศึกษาของบุคลากร

- ประถมศึกษา	จำนวน	-	คน
- มัธยมศึกษา/อาชีวศึกษา/อนุปริญญา	จำนวน	14	คน
- ปริญญาตรี	จำนวน	30	คน
- ปริญญาโท	จำนวน	5	คน

3. รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล (ณ เดือน กันยายน 2553)

ประจำปีงบประมาณ 2553 จำนวน 29,965,721.21 บาท

- รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง	จำนวน	794,413.04	บาท
- รายได้ที่ส่วนราชการต่างๆจัดเก็บให้	จำนวน	11,051,530.50	บาท
- เงินอุดหนุนทั่วไป	จำนวน	12,648,067.98	บาท
- เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	จำนวน	5,471,709.68	บาท

6.2 ศักยภาพของชุมชนและพื้นที่

1. การรวมกลุ่มของประชาชน

- การรวมกลุ่มประเภทกลุ่มอาชีพ	จำนวน	7	กลุ่ม
- การรวมกลุ่มประเภทกลุ่มออมทรัพย์	จำนวน	1	กลุ่ม

2. แหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

- ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง พ่อชาติ โมนาดี
- ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง พ่อคำเดื่อง ภาษี

3. จุดเด่นของพื้นที่

โดยสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มบางส่วนที่มีแม่น้ำลำตะโคงไหลผ่านสามารถผันน้ำขึ้นมาใช้ในการเกษตรและยังมีฝายน้ำล้นกั้นลำตะโคง ที่มีทัศนียภาพ สวยงามเหมาะสมแก่การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว บางส่วนของพื้นที่เป็นที่ราบสูงเหมาะแก่การปลูกพืชไร่ ประเภท อ้อยและยางพารา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใกล้เคียง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

อภิชาติ นาคสุข (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่เขตบางรักและเขตมีนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลทำให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม พฤติกรรมก่อนการเลือกตั้ง การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ตามลำดับ

จิตติ คุ่มครอง (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในกรอบรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 : ศึกษากรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 2 จังหวัดชลบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า มุมเหตุจุดใจของการไปใช้สิทธิเลือกตั้งกรณีศึกษานี้เป็นมุมเหตุจุดใจเชิงบวกในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยในลำดับแรก ๆ แต่ให้ความสำคัญกับเรื่องตัวบุคคลมากกว่าระบบ เช่น การอยากได้ผู้แทนที่ดี หรือ ไปเลือกตั้งตามหน้าที่ ส่วนการไปตามเหตุผลของระบบของการซื้อสิทธิขายเสียงนั้นเป็นเหตุจุดใจในอันดับหลัง โดยประชาชนคิดว่า ผลประโยชน์ที่ตนได้รับนั้นเป็นบทบาทและหน้าที่ของ ส.ส. และพรรคการเมืองที่พึงกระทำให้แก่ประชาชน นอกจากนี้ยังพบว่าพฤติกรรมการออกเสียงเลือกตั้งของประชาชนให้ความสนใจกับการติดตามข่าวสารทางการเมืองเป็นหลักมากกว่าจะไปร่วมกิจกรรมทางการเมืองหรือการเข้าร่วมพรรคการเมืองโดยการติดตามข่าวสารจะอาศัยผ่านสื่อในอันดับแรกและรองลงมาคือหนังสือพิมพ์และการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนส่วนใหญ่จะเลือกทั้งพรรคและตัวบุคคล รองลงมาเลือกตัวบุคคล

ธาวิน วีรวิทยา (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพนักงานบริษัท เกท กรุ๊ป (ประเทศไทย) จำกัด : กรณีศึกษาการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548 ผลการศึกษาพบว่า (1) ปัจจัยทางด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของพนักงานบริษัทเกท กรุ๊ป (ประเทศไทย) จำกัด ส่วนระดับการศึกษาที่อยู่อาศัย ไม่มี ความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการเลือกตั้งของพนักงานบริษัทเกท กรุ๊ป (ประเทศไทย) จำกัด (2) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ได้แก่ การมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง การไปฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครหรือ พรรคการเมือง การชักชวนเพื่อหรือญาติพี่น้อง ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ความสนใจทางการเมือง คือ การติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองหรือเหตุการณ์บ้านเมือง การพูดคุยเกี่ยวกับเรื่อง

การเมืองของสมาชิกในครอบครัว เหตุผลที่สนใจการเลือกตั้ง การได้รับข่าวสารทางการเมือง คือ การได้รับข่าวสารจาก วิทยุ การได้รับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ การได้รับสิ่งตอบแทน คือ การได้รับการแจกเงินหรือสิ่งของ และหลักเกณฑ์ในการพิจารณาลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์กันอย่าง นัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของพนักงานบริษัท เกท ภูเก็ต (ประเทศไทย) จำกัด ส่วนการ ทราบข่าวสารจากโทรทัศน์ การทราบข่าวสารจากแหล่งอื่น ๆ และการได้รับการแจกเงินหรือสิ่งของจาก ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดก็จะ ไม่เลือกพรรคการเมืองนั้น ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ ไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างนัยสำคัญ ทางสถิติกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งพนักงานบริษัท ภูเก็ต (ประเทศไทย) จำกัด

วรเชษฐ์ ไชยวงศ์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน ในระดับท้องถิ่น : กรณีศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยตรงขององค์การบริหาร ส่วนตำบลทุ่งรวงทอง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วม ในการใช้สิทธิเลือกตั้ง แต่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองด้านอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเข้าร่วมประชุม สภากองการบริหารส่วนตำบลการตรวจสอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การร่วมแสดงความคิดเห็นใน การออกข้อบัญญัติบัญญัติตำบล การแสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานและการตรวจสอบการ ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านพฤติกรรมต่อการเลือกตั้งของประชาชนพบว่า ประชาชนยังขาดความสนใจและความกระตือรือร้นที่จะรับทราบข้อมูลข่าวสารในทางการเมือง และ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งอย่างเปิดเผย ผลการศึกษานี้คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ใน การจัดเตรียมดำเนินการเลือกตั้งให้เกิดผลสำเร็จในครั้งต่อไปและอาจสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ การศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

กฤตเมธ บุญนุ่น (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางในการพัฒนาพฤติกรรม การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษาเขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมแสดงออกที่ค่อนข้างเกาะกลุ่มกันในหลายประเด็น เช่น การไป ลงคะแนนเพียงเพราะกลัวเสียสิทธิ ต้องการให้ ส.ส. เป็นปากเป็นเสียงแทนตนเองในท้องถิ่น ต้องการ หัวหน้าพรรคที่มีลักษณะความเป็นผู้นำ ไม่เคยเข้าร่วมพูดคุยทางการเมือง ติดตามการหาเสียงบ้างเป็น บ้างครั้ง และ ไม่สนใจในการเลือกตั้ง ส.ส. เลย ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรม การเลือกตั้งของประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในการพิจารณาลงคะแนนเสียงให้กับ ผู้สมัคร การตัดสินใจขึ้นอยู่กับ สถานะ อายุ เพศ การประกอบอาชีพ ระดับการศึกษา รายได้

สิทธิพร พิพัฒน์กุล (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน ต่อการเลือกตั้งผู้บริหารเทศบาลตำบลบางวัว อำเภอบางพระ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่คิดว่า คุณสมบัตินายกเทศมนตรี คือ การมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เพื่อให้

สามารถแก้ปัญหาเทศบาลได้อย่างรวดเร็ว ซึ่ง เงิน ไม่ใช่ปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีตำบลบางวัว แต่ต้องให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้รับประโยชน์จากโครงการดังกล่าวทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยชอบนโยบายหาเสียงในประเด็นการปรับปรุงยอคภาณีที่ต้องชำระในเกณฑ์ที่พึงพอใจ ผู้ที่เลือกให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีนั้นจำเป็นต้องมีผลงานปรากฏเห็นเป็นรูปธรรมได้แก่ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้เกณฑ์การตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีจากการพบปะใกล้ชิดเข้าถึงง่าย ไม่ถือตัว เป็นกันเอง ควรมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต้องมีประสบการณ์ด้านการทำงาน ผู้เลือกตั้งส่วนใหญ่คิดว่าควรมีการเปลี่ยนแปลงนายกเทศมนตรีทุกสมัย เพื่อไม่ให้ก่อให้เกิดอำนาจอย่างถาวร ในการหาเสียงเลือกตั้งที่ผ่านมา ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีจำเป็นต้องลงพื้นที่ด้วยตนเอง สำหรับข้อเสนอแนะในการเลือกตั้งเทศบาลให้ข้อมูลการเลือกตั้ง โดยเฉพาะผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีมากกว่านี้ ในกลุ่มของประชาชนและพนักงานเทศบาล

ถัดมา งาม โสภา (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า (1) พฤติกรรมเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมืองส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะเป็นหน้าที่ของประชาชน ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง อยู่ในระดับมากโดยส่วนใหญ่พิจารณาการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจากตัวบุคคล และมีการเชิญชวนไปเลือกตั้งภายในครอบครัว หรือเครือญาติ ด้านระบบอุปถัมภ์ส่วนใหญ่เลือกผู้สมัครที่เป็นเครือญาติ และชอบกับผู้รับสมัครเลือกตั้งเป็นการส่วนตัว (2) ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้ง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งมากที่สุด คือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร รองลงมา คือ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมทางการเมือง และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ระบบอุปถัมภ์ (3) แนวทางพัฒนาการเลือกตั้ง หน่วยงานรัฐควรกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินโดยยึดหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีความใกล้ชิดกับประชาชน สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชนและท้องถิ่น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา เสริมสร้างการเรียนการสอน ให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองให้ดีขึ้น รวมถึงสร้างทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองกล้าคิด กล้าแสดงออกในทางที่ดีและสร้างสรรค์ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ปิดประกาศข้อมูลข่าวสาร รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารทั่วถึงกัน รัฐบาลกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตามแนวทางของการ

ปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริงหน่วยงานรัฐจัดให้ความรู้ให้กับประชาชนทราบถึง บทลงโทษของผู้ที่กระทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง

ศุภักษร ตระกูลศิริ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า (1) พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านซบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพฤติกรรมก่อนการออกเสียงไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับ มาก โดยเรียงด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าได้ดังนี้ ด้านการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านมูลเหตุ จูงใจในการเลือกตั้ง และด้านพฤติกรรมก่อนการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามลำดับ (2) ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่านี้ เช่น ร่วมเป็นกรรมการการเลือกตั้ง ร่วมตรวจสอบการทุจริตการเลือกตั้ง รองลงมาคือ นักการเมืองควรนึก ถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว การเมืองควรโปร่งใสกันไม่ควรแบ่งพรรคแบ่งพวก และการเลือกตั้งควรกระทำโดยเสรีอย่างแท้จริงตามลำดับ

จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า พฤติกรรมต่อการเลือกตั้งของประชาชนยังขาดความ สนใจและความกระตือรือร้นที่จะรับทราบข้อมูลข่าวสารในทางการเมือง และไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการเลือกตั้งอย่างเปิดเผย การไปลงคะแนนเพียงเพราะกลัวเสียสิทธิ การมีส่วนร่วมทางการเมือง ส่วนใหญ่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพราะเป็นหน้าที่ของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนส่วนใหญ่ เลือกทั้งพรรคและตัวบุคคล เช่น การได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง การได้รับการแจกเงินหรือสิ่งของ เครื่องใช้ ความเป็นญาติพี่น้องหรือและชอบกับผู้รับสมัครเลือกตั้งเป็นการส่วนตัวทำให้เกิดความเกรงใจ ผลงานของผู้สมัคร การพบปะประชาชนสม่ำเสมอ การชักชวนเพื่อนหรือญาติพี่น้อง คุณสมบัติของ ผู้สมัครรับเลือกตั้งด้านบุคลิกภาพ ต้องเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีพูดจาไพเราะมีความสุภาพและเป็นคน ที่รู้จักกันมานานและด้านการศึกษาเป็นผู้มีความรู้สูงย่อมเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความซื่อสัตย์สุจริต เอาใจใส่ต่องาน มีจิตใจเมตตากรุณา เป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร อุทิศเวลา ให้แก่ทางราชการ มีวินัยในตนเอง และมีความรับผิดชอบ ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้ง คือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร รองลงมา คือ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมทางการเมือง และข้อที่มี ปัญหาบ่อยที่สุดคือ ระบบอุปถัมภ์ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ รัฐควรยึดหลักการมีส่วนร่วม ของประชาชน สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนให้เห็นความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองเพื่อ รักษาผลประโยชน์ของประชาชนและท้องถิ่น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาเสริมสร้างการเรียน การสอนให้เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองให้ดีขึ้น รวมถึงสร้างทัศนคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วม

ทางการเมืองกล้าคิด กล้าแสดงออกในทางที่ดีและสร้างสรรค์ ประกาศข้อมูลข่าวสาร ให้ประชาชน ได้รับข้อมูลทั่วถึงกัน รวมทั้งควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่านี้ เช่น ร่วมเป็น กรรมการการเลือกตั้ง ร่วมตรวจสอบการทุจริตการเลือกตั้ง รองลงมาคือ นักการเมืองควรมุ่งถึง ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว การเมืองควรปรองดองกันไม่ควรแบ่งพรรคแบ่งพวก และการเลือกตั้งควรกระทำโดยเสรีอย่างแท้จริง ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ ได้แก่ นโยบายที่ เปลี่ยนแปลงไปจากช่วงหาเสียงภายหลังการเลือกตั้ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 11 หมู่บ้าน จำนวน 5,294 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 3 กรกฎาคม 2554)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5% และความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ (Taro Yamane ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 146) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วนโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังแสดงในตาราง 3.1 ดังนี้

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน

ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	บ้านโนนสำราญ	312	22
2	บ้านตะแบง	497	35
3	บ้านปอแดง	254	18
4	บ้านหัวฝาย	483	34
5	บ้านน้อยหนองบึง	641	45
6	บ้านโคกสว่าง	651	46
7	บ้านจี้เหล็ก	409	29
8	บ้านโนนเขวา	561	40
9	บ้านหนองหญ้าคา	686	49
10	บ้านป่ามัน	414	29
11	บ้านวังน้ำใส	386	27
	รวม	5,294	375

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและรายงานการวิจัยเป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อนำเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง ด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และ ด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

2.2 ศึกษาเทคนิคและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม สร้างมาตรวัดทัศนคติ ตามเทคนิคการวัดของลิเกิร์ต (Likert Scale) โดยใช้หลักการวัดค่ารวมและประเมินลักษณะจากค่าคะแนนเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighting Mean Score) ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดของงานวิจัย

2.3 นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาทำการตรวจสอบ ความถูกต้องด้านเนื้อหา โครงสร้าง ภาษา และความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.4 นำเสนอร่างแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม ตรงสภาพ และปัญหา เป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจสอบ ได้แก่

2.4.1 ดร.ผดุงชาติ ยงค์ วุฒิการศึกษา Ph.D. (Public Administration) คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวมินทร์ ประชานันท์ วุฒิการศึกษา ศศ.ด. (ภาษาอังกฤษศึกษา) รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.4.3 ดร.กระพั่น ศรีงาน วุฒิการศึกษา ป.ร.ค. (วิจัยวัดผลและสถิติการศึกษา) รองคณบดีฝ่ายวิจัยและพัฒนา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้คำแนะนำแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญให้คณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระทำการตรวจสอบและนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์

2.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงพลอง อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8901 ซึ่งผ่านเกณฑ์สามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย แจ้งผู้นำหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย เพื่อแจกจ่ายไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ ตามเป้าหมายและกำหนดวันรับแบบสอบถามคืน โดยส่งแบบสอบถามคืนที่องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย
4. ผู้วิจัยไปรวบรวมแบบสอบถามที่องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย
5. ผู้วิจัยติดตามแบบสอบถามในกรณีไม่ได้รับคืนด้วยตนเองจากผู้นำหมู่บ้านจำนวน 4 ครั้ง เพื่อให้ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด
6. แบบสอบถามจำนวน 375 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ จำนวน 375 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
 2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
 3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล
 4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
- การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. พฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอเป็นตาราง โดยแยกเป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยภาพรวมประกอบคำอธิบาย

เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูล การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ได้กำหนดขอบเขตของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 :111)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 - 5.00	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีการปฏิบัติระดับมาก
2.51 - 3.50	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
1.00 - 1.50	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ หากำร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 ร้อยละ

2.2 ค่าเฉลี่ย

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ดำเนินการตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อการเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตาราง 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	375	100.00
1. เพศ		
1.1 ชาย	188	50.13
1.2 หญิง	187	49.87
2. อายุ		
2.1 18 – 25 ปี	59	15.73
2.2 26 – 30 ปี	50	13.33
2.3 31 – 40 ปี	97	25.87
2.4 41 -50 ปี	104	27.73
2.5 51 ปีขึ้นไป	65	17.33
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ประถมศึกษา	162	43.20
3.2 มัธยมศึกษาตอนต้น	47	12.53
3.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	60	16.00
3.4 ปวส./อนุปริญญา	42	11.20
3.5 ปริญญาตรีขึ้นไป	62	16.53
3.6 อื่น ๆ	2	0.53
4. อาชีพ		
4.1 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	25	6.67
4.2 พนักงานจ้าง/ลูกจ้างเอกชน	81	21.60
4.3 ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	48	12.80
4.4 นักเรียน/นักศึกษา	23	6.13
4.5 เกษตรกร	183	48.80
4.6 อื่น ๆ	15	4.00

จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 375 คน เมื่อจำแนกตามเพศ เป็นชายจำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 50.13 เป็นหญิง จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 49.87

เมื่อจำแนกตามช่วงอายุ ปรากฏว่า ช่วงอายุ 41-50 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.73 รองลงมาช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 25.87 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ช่วงอายุ 26 - 30 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 15.73

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ปรากฏว่า จบชั้นประถมศึกษา มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 43.20 รองลงมาจบปริญญาตรี จำนวน 62 คนคิดเป็นร้อยละ 16.53 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อื่น ๆ ได้แก่ ไม่ได้รับการศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.53

เมื่อจำแนกตามอาชีพ ปรากฏว่า อาชีพเกษตรกร มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 48.80 รองลงมา อาชีพพนักงานจ้าง/ลูกจ้างเอกชน จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อื่น ๆ ได้แก่ ผู้สูงอายุ, ข้าราชการบำนาญ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00

ตอนที่ 2 ระดับพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏดังตาราง 4.2-4.5 ดังนี้

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง	3.53	0.39	มาก
2. ด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	2.94	0.46	ปานกลาง
3. ด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง	3.70	0.47	มาก
รวมเฉลี่ย	3.39	0.34	ปานกลาง

จากตาราง 4.2 พบว่า พฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าได้ดังนี้ ด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.70$) ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.53$) และด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\bar{X} = 2.94$) ตามลำดับ

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้ง
ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง
จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง			
1. การเชิญชวนของคนในครอบครัวหรือเครือญาติ เป็นเหตุจูงใจให้ท่านออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	4.00	0.81	มาก
2. ท่านได้รับข่าวสารการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วน ตำบลหัวฝาย	3.75	0.86	มาก
3. การได้รับเงินจากผู้สมัครเป็นเหตุจูงใจให้ท่าน ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	2.15	0.81	น้อย
4. คำมั่นสัญญาของผู้สมัครที่ใช้ในการหาเสียงเป็น สิ่งจูงใจให้ท่านออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.35	0.75	ปานกลาง
5. นโยบายของผู้สมัครเป็นเหตุจูงใจให้ท่านออกไป ใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.85	0.68	มาก
6. ท่านต้องการเลือกผู้สมัครที่มีความรู้ความสามารถ และการศึกษาสูง	4.09	0.69	มาก
7. ท่านต้องการเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมืองที่มี หัวหน้าพรรคที่มีความสามารถ	3.98	0.71	มาก
8. ท่านต้องการมีส่วนร่วมในทางการเมืองท้องถิ่น	3.80	0.77	มาก
9. การเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองที่ท่านชอบ ของผู้สมัคร	3.27	0.76	ปานกลาง
10. ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากผู้สมัครเมื่อได้รับ การเลือกตั้งแล้ว	3.12	0.95	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.53	0.39	มาก

จากตาราง 4.3 พบว่า พฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3. การได้รับเงินจากผู้สมัครเป็นเหตุจูงใจให้ท่านออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อยู่ในระดับน้อย ข้อ 4. ข้อ 9. และข้อ 10. อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 6. ต้องการเลือกผู้สมัครที่มีความรู้ความสามารถและการศึกษาสูง ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือ ข้อ 1. การเชิญชวนของคนในครอบครัวหรือเครือญาติเป็นเหตุจูงใจให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.00$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 3. การได้รับเงินจากผู้สมัครเป็นเหตุจูงใจให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ($\bar{X} = 2.15$)

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้ง
ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง
จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง			
11. ท่านรับฟังข่าวสารทางการเมืองทำให้ตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น	3.92	0.70	มาก
12. ท่านร่วมพูดคุย สนทนากับสมาชิกในครอบครัวหรือกับคนอื่น ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง	3.81	0.69	มาก
13. ท่านให้ความรู้แก่บุคคลอื่นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	3.27	0.75	ปานกลาง
14. ท่านเป็นหัวคะแนนค้นหาเสียงให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	2.19	0.98	น้อย
15. ท่านเข้าร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครทุกคนเพื่อเปรียบเทียบนโยบาย	3.23	0.85	ปานกลาง
16. ท่านเคยแนะนำหรือส่งเสริมให้ผู้อื่นลงสมัครรับเลือกตั้ง	2.74	0.90	ปานกลาง
17. ท่านเคยสมัครหรือเคยคิดว่าจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล นายองค์การบริหารส่วนตำบล	2.20	1.06	น้อย
18. ท่านเคยต่อต้านการซื้อเสียงและให้ความรู้แก่ผู้อื่นในเรื่องการทุจริตการเลือกตั้ง	3.09	0.99	ปานกลาง
19. ท่านเคยร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้งในการสอดส่องดูแลการทุจริตการเลือกตั้ง	2.98	0.92	ปานกลาง
20. ท่านเคยรับเงินซื้อเสียงจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง	2.01	0.95	น้อย
รวมเฉลี่ย	2.94	0.46	ปานกลาง

จากตาราง 4.4 พบว่า พฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 14, ข้อ 17, และ ข้อ 20, อยู่ในระดับน้อย ข้อ 11, และ ข้อ 12, อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 11, รับฟังข่าวสารทางการเมืองทำให้ตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.92$) รองลงมาคือ ข้อ 12, ร่วมพูดคุย สนทนากับสมาชิกในครอบครัวหรือกับคนอื่น ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.81$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 20, เคยรับเงินซื้อเสียงจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง ($\bar{X} = 2.01$)

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้ง
ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง
จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยภาพรวมและ
รายข้อ

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง			
21. ตัดสินใจลงคะแนนเลือกคนที่มีอุดมการณ์ และซื่อสัตย์สุจริต	4.26	0.67	มาก
22. ตัดสินใจเลือกคนที่ออกเยี่ยมเยียนประชาชน และไม่ทอดทิ้งประชาชนเมื่อได้รับการ เลือกตั้งแล้ว	4.14	0.73	มาก
23. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีมี ความนอบน้อมถ่อมตน	4.15	0.72	มาก
24. ตัดสินใจเลือกผู้ที่จะช่วยเหลือและทำประ โยชน์ แก่ส่วนรวม	4.22	0.71	มาก
25. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่เป็นญาติพี่น้องกับ ผู้นำในชุมชนที่สังกัดพรรคการเมืองใหญ่	3.21	0.81	ปานกลาง
26. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมืองที่ ท่านศรัทธา	3.45	0.89	ปานกลาง
27. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมือง ใหญ่สามารถนำงบประมาณมาลงพื้นที่ ได้มาก	3.70	0.88	มาก
28. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมืองที่ ทำประ โยชน์ให้กับท้องถิ่น	4.03	0.76	มาก
29. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมืองที่ หัวหน้าพรรคมีความรู้ความสามารถ	3.96	0.78	มาก
30. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่มีอิทธิพลในท้องถิ่น	1.95	0.83	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.70	0.47	มาก

จากตาราง 4.5 พบว่า พฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 30. อยู่ในระดับน้อย ข้อ 25. และ ข้อ 26. อยู่ในระดับปานกลางส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 21. ตัดสินใจลงคะแนนเลือกคนที่มีอุดมการณ์และซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.26$) รองลงมาคือ ข้อ 24. ตัดสินใจเลือกผู้ที่จะช่วยเหลือและทำประโยชน์แก่ส่วนรวม ($\bar{X} = 4.22$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 30. ตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่มีอิทธิพลในท้องถิ่น ($\bar{X} = 1.95$)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ปรากฏดังตาราง 4.6 ดังนี้

ตาราง 4.6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ลำดับที่	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.	ต้องการให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลควรเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละและทำประโยชน์แก่ส่วนรวม	35	47.95
2.	อยากให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ไม่มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง	20	27.40
3.	อยากให้ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งปฏิบัติตามนโยบายที่ให้ไว้กับประชาชน	8	10.96
4.	ควรให้ประชาชนมีสิทธิร่วมทางการเมืองมากกว่านี้ เช่น เป็นกรรมการเลือกตั้ง ร่วมตรวจสอบการทุจริตการเลือกตั้ง	6	8.22
5.	ประชาชนควรปรองดองกันไม่ควรแบ่งพรรคแบ่งพวกหลังจากการเลือกตั้ง	4	5.48
รวม		73	100

จากตาราง 4.6 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ต้องการให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ควรเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละและทำประโยชน์แก่ส่วนรวม คิดเป็นร้อยละ 47.95 รองลงมาคือ ต้องการให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ไม่มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง คิดเป็นร้อยละ 27.40 และต้องการให้ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งปฏิบัติตามนโยบายที่ให้ไว้กับประชาชน คิดเป็นร้อยละ 10.96

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
 - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของทาโร ยามาเน่ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างให้กระจายไปตามหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองพลอง อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.8901

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอความร่วมมือจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ขอนั่งสื่อถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ แล้วเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองจากกลุ่ม ตัวอย่างแบบสอบถาม จำนวน 375 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ ข้อมูลประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

4.2 พฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นคำถามปลายเปิดนำมาวิเคราะห์ เองเนื้อหา โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่า ได้ดังนี้ ด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง และ ด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ต้องการให้ผู้บริหาร และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ควรเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความเสียสละและทำประโยชน์แก่ส่วนรวม รองลงมา คือ ต้องการให้การเลือกตั้งเป็นไป ด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ไม่มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียง และต้องการให้ ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งปฏิบัติ ตามนโยบายที่ให้ไว้กับประชาชน

อภิปรายผล

จากการศึกษาพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 3 ด้าน ทำให้ทราบถึงระดับการปฏิบัติการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ มีแนวทางที่จะส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และเห็นความสำคัญของการเลือกตั้งมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งจะเป็นข้อมูลให้องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝายนำไปปรับปรุง พัฒนา และประชาสัมพันธ์ถึงสิทธิและหน้าที่การออกมาใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ซึ่งผู้วิจัย อภิปรายผล ดังนี้

1. จากการศึกษาพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง ด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และ ด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในสถานการณ์ปัจจุบันประชาชนมีความตื่นตัวหรือสนใจทางการเมืองการเลือกตั้งเกิดจากประชาชนต้องการตัวแทนที่มีความรู้ความสามารถ การศึกษาสูง เพื่อจะได้นำความรู้มาพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภักษร ตระกูลศิริ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ พบว่า พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนต้องการออกไปเลือกตั้งตัวแทนตามสิทธิ์หน้าที่ที่ได้จากรัฐธรรมนูญและต้องการผู้แทนที่มีความรู้ความสามารถ มีการศึกษาสูง มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถนำความรู้มาพัฒนาตำบลให้เจริญก้าวหน้าและการพัฒนาเป็นไปอย่างเหมาะสม สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนได้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตติล คุ่มครอง (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในกรอบรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 : ศึกษากรณี การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 2 จังหวัดชลบุรี พบว่า มูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าการที่ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ถูกต้อง ครอบคลุมและครบถ้วนนับว่า มีความสำคัญ

อย่างยิ่งต่อการตัดสินใจทางการเมือง โดยการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเป็นกลาง เช่น ป้ายประกาศของทางราชการ โดยเฉพาะก้านั้น ผู้ใหญ่บ้านมีบทบาทสำคัญต่อการให้ข่าวสาร การเลือกตั้งแก่ประชาชนเป็นอย่างมาก ทำให้ประชาชนตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง นอกจากนี้ประชาชนยังเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการกระตุ้นให้ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ นาคสุข (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่เขตบางรักและเขตมีนบุรี พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้ผู้มีสิทธิออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ด้านพฤติกรรมก่อนการเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะประชาชนต้องการตัวแทนที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีประสบการณ์ในการทำงาน ชื่อสัตย์ สุจริต แก้ปัญหาชุมชนได้รวดเร็ว มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ผลคือ สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ถัดดา งามโสภณ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอขามเฒ่าบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า พฤติกรรมเกี่ยวกับการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอขามเฒ่าบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร ด้านการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับมาก

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ต้องการให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ควรเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความเสียสละและทำประโยชน์แก่ส่วนรวม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น มีส่วนเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในตำบลโดยตรง เช่น การบริหารงบประมาณ การอนุมัติแผนงาน โครงการพัฒนาต่างๆ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การส่งเสริมอาชีพ การรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น ดังนั้น ถ้าได้ตัวแทนที่ดี มีความรู้ความสามารถมีคุณธรรม จริยธรรม ก็จะส่งผลให้ประชาชนได้รับการบริการที่เสมอภาคเท่าเทียมกัน การพัฒนาเป็นไปอย่างเหมาะสมซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิพร พิพัฒน์กุล (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารเทศบาลตำบลบางวัว อำเภอ บางประกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่ คิดว่าคุณสมบัติ นายกเทศมนตรีควรมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต้องมีประสบการณ์ด้านการทำงาน มีวิสัยทัศน์กว้างไกลเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาเทศบาลได้อย่างรวดเร็ว มีประสบการณ์ในการทำงาน เข้าถึงได้ง่ายเป็นกันเอง มีผลงานปรากฏเห็นเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ได้แนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง การประชาสัมพันธ์ การเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะให้เกิดประโยชน์ในการนำการวิจัยไปใช้และวิจัยต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ดังนั้น ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ควรเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถ มีอุดมการณ์และมีความซื่อสัตย์สุจริตแข่งกันด้วยวิสัยทัศน์และแผนงาน หน่วยงานภาครัฐและประชาชนจะต้องร่วมมือกัน กระตุ้นเตือนให้ประชาชนตระหนักและเห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง ด้วยการส่งเสริม สนับสนุนและประชาสัมพันธ์ตามสื่อทุกประเภท ประชาชนเองต้องให้ความสนใจ เป็นหูเป็นตา ตรวจสอบในรูปแบบประชามติท้องถิ่น อีกทั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องมีความสุจริต ไม่ซื่อเสียดเพื่อเป็นแบบอย่างแก่เยาวชน ให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้สึกรัก ห่วงแหนตระหนักถึงความ เป็นเจ้าของและมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้จักบทบาท สิทธิ หน้าที่ของตนเอง เกี่ยวกับการเลือกตั้งเพิ่มขึ้น พร้อมทั้งร่วมต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียง ให้ความรู้แก่ผู้อื่นเรื่อง การทุจริตการเลือกตั้ง โดยรณรงค์การเลือกตั้งผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น เสียงตามสาย สื่อสิ่งพิมพ์ ป้ายประชาสัมพันธ์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อื่น ๆ

2.2 ควรมีการวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

2.3 ควรศึกษาแนวคิดของประชาชนเกี่ยวกับแผนงานหรือกิจกรรมที่ต้องการให้ผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ เพื่อเป็นแนวทางให้พิจารณาประกอบการทำงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤตเมธ บุญนุ่น. (2550). แนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : กรณีศึกษาเขตการเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ยุทธศาสตร์การพัฒนา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2546). การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- _____. (2552). การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- จารุพงศ์ พลเดช และคณะ. (2540). ปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล. รายงานการ วิจัยของสถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ส่วนท้องถิ่น.
- จิตติ คุ้มครอง. (2545). พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในกรอบรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 : ศึกษากรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 2 จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษ รป.ม. (การบริหารทั่วไป). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เชาวณะ ไตรมาส. (2545). การเลือกตั้งแบบใหม่ : ทำไมคนไทยต้องไปเลือกตั้ง. กรุงเทพฯ : สุขุม และบุตร.
- ดวงกมล เกียรติกวินวงศ์. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชน ศึกษากรณีตำบลบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี. ศึกษาอิสระ รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). ขอนแก่น : วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธาวิน ชีรวิทยา. (2548). พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพนักงานบริษัท เกท กูเมท์ (ประเทศไทย) จำกัด : กรณีศึกษาการเลือกตั้งทั่วไป วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. (2548). การประเมินผลการทำงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ : คณะกรรมการการเลือกตั้ง. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- นภคด คงสม โอบยง. (2551). แนวทางการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลอรัญญิก อำเภอหนองหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. งานศึกษาวิจัยอิสระ : ศศ.ม. (ยุทธศาสตร์ การพัฒนา). อยุธยา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

- นิตยา สุเพียร. (2547). การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร : กรณีศึกษา สถานศึกษาระดับประถมศึกษา
อำเภอบ้านแพ้ว. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). นครปฐม :
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประชัน คะเนวัน. (2549). เอกสารคำสอนการปกครองท้องถิ่นไทย. คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- _____. (2553). เอกสารประกอบการสอนระบบการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมไทย.
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประทาน คงฤทธิ์ศึกษาการ. (2537). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ประยูร กาญจนกุล. (2535). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประหยัด หงษ์ทองคำ. (2547). การเลือกตั้งกับระบอบประชาธิปไตย. นนทบุรี : สาขาวิชา
รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.
พิมพ์ครั้งที่ 2. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปริญญา เทวานฤมิตรกุล. (2544). สิทธิเสรีภาพ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน.
กรุงเทพฯ : คุรุสภา.
- ผกาพรรณ ดันสอน. (2549). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชน : กรณีศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลปากท่อ อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ ร.ม.
(การเมืองการปกครอง). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พนมศักดิ์ ปฎิมาประกรณ์. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชน
องค์การบริหารส่วนตำบลอ่างหิน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี. รายงานการศึกษาอิสระ
รป.ม. (ปกครองท้องถิ่น). ขอนแก่น : วิทยาลัยปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ภัทรวดี แก้วประดับ. (2546). การตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาเทศบาลบ้านค่าย. วิทยานิพนธ์ รป.ม.
(นโยบายสาธารณะ). ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มานิตย์ จุมปา. (2547). คู่มือการศึกษากฎหมายปกครอง. กรุงเทพฯ : วิญญูชน
ราชบัณฑิตยสถาน. (2531). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 4.
กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. สืบค้นเมื่อ 26
พฤศจิกายน 2554, จาก <http://rits3.royin.go.th/dictionary.asp>.

- รสคนธ์ รัตนเสริมพงศ์. (2546). เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารท้องถิ่น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : น้ากั้ง.
- ลัดดา งามโสภา. (2553). แนวทางการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. (การปกครองท้องถิ่น). กำแพงเพชร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- วรเชษฐ์ ไชยวงศ์. (2549). พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในระดับท้องถิ่น : กรณีศึกษาการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งรวงทอง อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ยุทธศาสตร์การพัฒนา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วนิดา แวงวงศ์. (2553). การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์. ค้นคว้าอิสระ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วัชรวิทย์ ไชยสาร. (2541). ระบบการเลือกตั้งกับการเมืองไทยยุคใหม่. กรุงเทพฯ : นิติธรรม.
- วัชรวิทย์ คำนกุล. (2541). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเยาวชนอายุ 18 – 20 ปี : กรณีศึกษาอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ พบ.ม. (พัฒนาลังคม) นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ศุภกษร ตระกูลศิริ. (2553). พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขบ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์. ค้นคว้าอิสระ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2548). การปกครองท้องถิ่นไทย. สืบค้นเมื่อ 5 มิถุนายน 2545, จาก <http://www.kpilearning.com/e-learning/ms/e-learning>.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2547). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- สมพล ใจเย็น. (2550). การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เฉพาะกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตกิ่งอำเภอเหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สิทธิพร พิพัฒน์กุล. (2553). พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารเทศบาลตำบลบางวัว อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ยุทธศาสตร์การพัฒนา). สงขลา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

- สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2551). แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.
- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. (2546). การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อนุก เหล่าธรรมทัศน์. (2545). ประชาธิปไตยท้องถิ่น. นนทบุรี : มิติใหม่.
- อมร รักษาสัตย์. (2543). ประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพฯ : การ์นด์.
- อภิชาติ นาคสุข. (2536). พฤติกรรมการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่เขตบางรักและเขตมีนบุรี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (รัฐศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อุทัย หิรัญโต. (2532). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อำเภอแคนดง. (2554). ทะเบียนราษฎร. สำนักทะเบียน อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์.
- องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย. (2553). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (พ.ศ. 2553-2557). องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์.
- _____. (2554). แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2555-2557). องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์.
- อัมฤกษ์ ปาณิกบุตร. (2544). แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปการเมือง. กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายการศึกษา.
- เอกชาติ แจ่มอัน. (2547). พฤติกรรมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ: คณะกรรมการการเลือกตั้ง. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖ ๑๘๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ผดุงชาติ ยั่งยืน

ด้วย นายสุพจน์ ชวัญตา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมของ
ประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย
อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน เป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการ
ทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ว ๑๘๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นวมินทร์ ประชานันท์

ด้วย นายสุพจน์ ขวัญตา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมของ
ประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย
อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คະเนวัน เป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการ
ทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๑๘๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.กระพัน ศรีงาน

ด้วย นายสุพจน์ ขวัญตา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมของ
ประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย
อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คณะนวัน เป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ
และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการ
ทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๕๗๓

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลดงพลอง

ด้วย นายสุพจน์ ขวัญตา นักศึกษา ระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยฝ้าย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน เป็นที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายสุพจน์ ขวัญตา ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ตีอ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๓๐๙

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย

ด้วย นายสุพจน์ ขวัญตา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมของประชาชน ในการเลือกตั้งนายกองค้การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยสุโขทัย
Buriram Rajabhat University

แบบสอบถาม

เรื่อง พฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภา องค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้ในการค้นคว้าอิสระของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2. แบบสอบถามมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของประชาชนต่อการเลือกตั้ง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ข้อมูลที่ได้ จะนำไปใช้ประกอบการศึกษา ในเชิงวิชาการ ไม่มีผลกระทบในแง่ลบ แก่ท่านผู้ให้ข้อมูล จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้ให้คำตอบในแบบสอบถามฉบับนี้ด้วยความเป็นจริงทุกประการ และครบถ้วนสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

*****ขอขอบคุณท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้*****

สุพจน์ ขวัญตา

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของประชาชนต่อเลือกตั้ง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับพฤติกรรมของท่าน เกณฑ์คะแนนแบ่งบอกถึงระดับการปฏิบัติ ดังนี้ 5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านมูลเหตุจูงใจในการเลือกตั้ง					
1. การเชิญชวนของคนในครอบครัวหรือเครือข่ายเป็นเหตุจูงใจให้ท่านออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
2. ท่านได้รับข่าวสารการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวฝาย
3. การได้รับเงินจากผู้สมัครเป็นเหตุจูงใจให้ท่านออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
4. คำมั่นสัญญาของผู้สมัครที่ใช้ในการหาเสียงเป็นสิ่งจูงใจให้ท่านออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
5. นโยบายของผู้สมัครเป็นเหตุจูงใจให้ท่านออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
6. ท่านต้องการเลือกผู้สมัครที่มีความรู้ความสามารถและการศึกษาสูง
7. ท่านต้องการเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมืองที่มีหัวหน้าพรรคที่มีความสามารถ
8. ท่านต้องการมีส่วนร่วมในทางการเมืองท้องถิ่น
9. การเข้าร่วมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองที่ท่านชอบของผู้สมัคร
10. ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากผู้สมัครเมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้ว

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านพฤติกรรมก่อนการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง					
11. ท่านรับฟังข่าวสารทางการเมืองทำให้ตื่นตัวต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น
12. ท่านร่วมพูดคุย สนทนากับสมาชิกในครอบครัวหรือกับคนอื่น ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง
13. ท่านให้ความรู้แก่บุคคลอื่นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
14. ท่านเป็นหัวคะแนนค้นหาเสียงให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง
15. ท่านเข้าร่วมรับฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครทุกคนเพื่อเปรียบเทียบนโยบาย
16. ท่านเคยแนะนำหรือส่งเสริมให้ผู้อื่นลงสมัครรับเลือกตั้ง
17. ท่านเคยสมัครหรือเคยคิดว่าจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
18. ท่านเคยต่อต้านการซื้อเสียงและให้ความรู้แก่ผู้อื่นในเรื่องการทุจริตการเลือกตั้ง
19. ท่านเคยร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้งในการสอดส่องดูแลการทุจริตการเลือกตั้ง
20. ท่านเคยรับเงินซื้อเสียงจากผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านการตัดสินใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง					
21. ท่านตัดสินใจลงคะแนนเลือกคนที่มีอุดมการณ์ และซื่อสัตย์สุจริต
22. ท่านตัดสินใจเลือกคนที่ออกเยี่ยมเยียนประชาชน และไม่ทอดทิ้งประชาชนเมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้ว
23. ท่านตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีมี ความอบอุ่นถ่อมตน
24. ท่านตัดสินใจเลือกผู้ที่ช่วยเหลือและทำ ประโยชน์แก่ส่วนรวม
25. ท่านตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่เป็นญาติพี่น้องกับ ผู้นำในชุมชนที่สังกัดพรรคการเมืองใหญ่
26. ท่านตัดสินใจเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมือง ที่ท่านศรัทธา
27. ท่านตัดสินใจเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมือง ใหญ่สามารถนำงบประมาณมาลงพื้นที่ได้มาก
28. ท่านตัดสินใจเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมือง ที่ทำประโยชน์ให้กับท้องถิ่น
29. ท่านตัดสินใจเลือกผู้สมัครสังกัดพรรคการเมือง ที่หัวหน้าพรรคมีความรู้ความสามารถ
30. ท่านตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่มีอิทธิพลในท้องถิ่น

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

คำชี้แจง ขอให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรม
ของประชาชนต่อการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยสุโขทัยวิทยา
Buriram Rajabhat University

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	102.8667	213.0851	.6101	.8833
A2	103.2333	215.2195	.4823	.8858
A3	103.9333	229.3747	.0500	.8941
A4	103.1000	215.1276	.6457	.8834
A5	103.2333	211.0816	.6381	.8825
A6	102.6000	217.5586	.5241	.8853
A7	102.9667	212.5851	.6174	.8831
A8	102.9000	217.1276	.4968	.8856
A9	103.4333	221.0126	.3043	.8895
A10	103.3333	206.2989	.5843	.8832
B11	102.9333	213.2368	.6047	.8834
B12	103.1667	221.1092	.3230	.8890
B13	103.4667	214.0506	.5142	.8850
B14	104.6667	227.6782	.0852	.8944
B15	103.9000	215.5414	.5127	.8852
B16	104.6667	219.9540	.3060	.8897
B17	104.7000	217.1138	.3338	.8897
B18	103.2333	226.7368	.1147	.8937
B19	103.8667	227.4299	.1212	.8926
B20	103.4000	225.2828	.1620	.8926
C21	102.5000	220.6034	.4673	.8866
C22	102.7667	218.9437	.4558	.8865
C23	102.6667	220.3678	.4753	.8865
C24	102.4667	224.0506	.3972	.8879
C25	103.5667	209.9092	.5683	.8837
C26	103.3667	210.6540	.6233	.8826
C27	103.1333	208.9471	.6803	.8814
C28	102.7000	213.1138	.6636	.8826
C29	102.6667	219.0575	.6154	.8849
C30	104.6667	212.9195	.4534	.8866

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 30

Alpha = .8901

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	ศุภจน์ ขวัญตา
วันเดือนปีเกิด	16 พฤศจิกายน 2520
สถานที่เกิด	อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	309 หมู่ที่ 6 ตำบลหัวฝาย อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์ 31150
ตำแหน่งหน้าที่	นักพัฒนาชุมชน
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2533 ประถมศึกษา โรงเรียนบ้านโคกสว่าง ตำบลคอนมนต์ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2536 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2539 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2541 อนุปริญญา (สัตวบาล) สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2551 ศิลปศาสตรบัณฑิต (พัฒนาชุมชน) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2555 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์

